

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti belföldi hírek

1969. december 22.

bö. 1. felujtják a walkürt - jubiláló operaelőadások - az év első művészvendégei - a teatro comunale bologna vendégjátéka

1 ol/gg/gv/La

1969. december 22.

Az új esztendőnek már az első hónapja is rendkívül meglepetéssel és nagy érdeklődéssel várják a magyar Állami Operaházban. csak néhány érdekesség a sok közül. felujtják a walkürt, négy előadás jubiláló, három kiváló vendégművészt és egy olasz együttest várnak januári fellépésre.

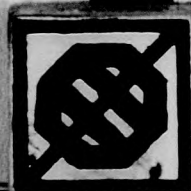
A megíjodott walkür békés andrás rendezésében, kettős szereposztással január 15-én, illetve 17-én kerül a közönség elé. a szilvák a don juan; január 11-én érkezik 300. előadásához, - az otello, 15-én adják 275.-ször, - a turandot: dallamai 21-én esendülnek fel 225.-ször - a szöktetés a szerájából január 28-án kerül 300.-ször színpadra.

1970 első operai vendégművésze ruza baldani, a kitűnő jugoszláv énekes, a new yorki metropolitan tenora, aki már több alkalommal szerepelt nagy sikerrel budapesten. korábban ruza mégis néven ismerték az operakedvelők. két alkalommal hallhatják a hazai közönség, január 2-án azucena szerepében, a trubadur erkel színházi előadásán, majd 4-én a carmen címszerepében az operaházban.

inco adam, a berlini deutsche staatsoper és számos más vezető európai operaház kitűnő művésze, aki többször járt már nálunk, január 11-én új szerepben mutatkozik ebe a budapestieknek: a don juan címszerepét énekli az operaházban.

Samuel van dusen, az innsbrucki opera művésze, az elmúlt esztendőben már nagy sikerrel énekelte hans sachs szerepét a budapesti operaházban. január 30-án is ebben a szerepben hallhatják a hazai operabarátok.

/folyt. köv./

bb. 1. / felújítják... folyt./ gy

januárban egy teljes külföldi együttest is vendégül lát az operaház: a teatro comunale bologna ad négy előadást budapestben. az olasz művészek 17-én és 21-én puccini turandotját adják elő az erkel színházban, 20-án és 22-én pedig rossini: moses című, magyarországon eddig még nem játszott operáját mutatják be az operaházban. /mti/

m.-.

bb. 2. matyóország hímestojás karácsonyfadísznek

vid-ká/gy/cz

1969. december 22.

a mezőkövesdi matyó háziipari szövetkezet néhány éve kezdte meg a matyó mintákkal díszített hímestojás exportálását. a plümfő- asszonyok a hímzéseken is alkalmazott matyó mintákkal festett díszítő felte a díszítőfűsokat, amelyek osztatlan sikert arattak a külföldi megrendelőknél.

a matyó rózsákkal szívesminta díszítéssel festett hímestojások most új szerepet kaptak: karácsonyfadíszként rendeltek belőlük nyugat-európai országok. legnagyobb mennyiségben az nszk-ba szállították, de jutott belőlükbe és hollandiába is. a külföldi megrendelőkre tízezer darabot kérték a hagyományos matyó termékek felhasználásával készült újzerű karácsonyfadíszekből. /mti/

..

bb. 4. a bakonyi kopáncok új növénye a pyretinon

vid-ká/gy/cz

1969. december 22.

megtalálták a bakonyi kopáncok új növényét a kezdetleges kutatók. a növényvédőszer alapanyagot szolgáltató pyretinon kivételén teremt a karstos, rossz minőségű szántóföldeken is. az értékes növény-meghonosítására a kezdetleges agrártudományi iskola termelésfejlesztési intézete dolgozott ki programot, amelynek alapján a következő években 2 000 hektár területre az új növény. a tervek szerint a várható negyvenhatszáz hektár területre dolgozásokra üzemeltet az országos kozmetikai és vegyipari vállalat. /mti/

..

- 2 -

bb. 3. csúcsgyártás az exportáru-szállításban

1 sz/mm/ie/gy/cz

1969. december 22.

a termelő vállalatok többsége már lezárta exportévet, elkészítette a külföldi megrendelőknél szánt termékeket, de az utolsó szállítványokat még a következő napokban továbbítják. 1969-ben - amint a masped-nél elmondták - az export-szállítások ütemezése egyenletesebb volt, mint a korábbi években, de decemberre még így is százezertonna áru továbbítása várt a vállalat dolgozóira. ezt még nehezítették a havazás miatti kedvezőtlen utviszonyok is.

masped ebben az évben 600-700 ezer tonna árut továbbít, 200-300 ezer tonnával többet mint tavaly. a vállalatra bízzák a tengerentúli szállítások megszervezését és a kontinensen belül is a kényesebb áruk forgalmának irányítását. a külkereskedelmi és közlekedési szakértőkkel együttesen keresik a gazdaságosabb és az árut "kímélő", gyorsabb szállítási módokat. ezek közé tartozik a konténer-forgalom is. a vállalat gondoskodik arról, hogy a terimpex megbízására konténer-forgalomban szállítsák a dobozos sonkát az egyesült államokba, a monimpex borát kanadába, a hungarofrukt konzerveit pedig ausztráliába és más távoli piacokra. foglalkoznak annak a megoldásával is, hogy kis távolságra tartálykonténerben juttassák el a magyar tím földet a külföldi feldolgozóüzemekbe.

fokozottabban veszik igénybe a légi teheráruszállítást; az idén a tavalyinál 30 százalékkal több árut szállítottak repülőgépen. most szervezik az egyik távoli kombinált utat jokohama és budapest között. a metalimpex számára 3 500 tonna golyóscsapágyat hoznak, jokohamától nahotkáiig hajóval, onnan pedig repülővel. /mti/

..

bb. 5. hold helyett hektár, négyszögöl helyett négyzetméter

1 tz/tr/ie/gy/cz

1969. december 22.

még néhány nap, s békés, valamint győr-sopron megye egész területén, továbbá pest megye négy járásában csak hektár és négyzetméter szerepel a földnyilvántartásokban az eddigi kataszteri holdak és négyszögölek helyett. ezzel véget ért az első esztendői szakasza annak a munkának, amelyet az országos földügyi és térképészeti hivatal négy év alatt az egész ország területére vonatkozóan elvégzett.

/folyt. köv./

- 3 -

bb. 5. / hold helyett.... folyt./ 99

eddig már négy ízben - 1874-ben, 1907-ben, 1948-ban és 1963-ban - rendelték el hatályos jogszabályok a földterület meghatározásában is a méterrendszer alkalmazását, végrehajtása azonban csak az idén került sorra, a mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter rendeletére. a jövő évben vas, komárom, fejér, szolnok, csongrád és hajdu-bihar megyében folytatódik a munka, míg a fennmaradó területek 1971-72-re tervezik az állami földnyilvántartások átdolgozását.

a kataszteri holdak, a négyszögölek és a területtel kapcsolatos egyéb adatok - többek között a kataszteri tiszta jövedelem - átszámítását az ország összes, körülbelül 10 millió parcellájára, illetve nagyüzemi táblájára vonatkozólag a földhivatalok által felküldött kivonatok alapján a mém központi elektronikus számítógépe végzi el, s az új birtokleveleket már a méterrendszerben megállapított adatokkal mennek vissza az illetékes vidéki szervekhez.

az érdekelt földtulajdonosok és az érintett helyi szervek számára az ofth külön zsebkönyvet és plakátot készített, amelynek segítségével bárki pillanatok alatt ellenőrizheti az átszámítás helyességét./mti/

... T 10 milliónyi

- 4 -

bb. 6. kidolgozták a béke világtanács 1970. évi programját - dr. réczei lászló nyilatkozata

1 tf/tr/e hgy

1969. december 22.

a béke-világtanács elnökségének khartoumi ülészakaról hazaérkezve dr. réczei lászló professzor, az országos béke-tanács elnökhelyettese az alábbi nyilatkozatot adta az mti tudósítójának:

- rendkívül tartalmas, sokrétű napirendje volt a december 13-án kezdődött háromnapos ülésnek. tárgysorozatában szerepelt a vietnami kérdés, a közel-keleti helyzet, a nemzeti függetlenségi harcok problémaköre, az imperializmus, a gyarmatosítás, a neokolonializmus és a faji megkülönböztetés elleni küzdelem. megtárgyaltuk a jövőre esedékes lenin-centenárium előkészítését és kialakult a tanácskozáson a béke-világtanács 1970. évi programja. természetesen nem hiányozhatott a témák közül európa biztonsága és a lefegyverzés ügye.

- vietnammal kapcsolatban - mondotta dr. réczei lászló - engem bizott meg a konferencia, hogy készítsek javaslatot, milyen akciókkal segítse az emberiség jobbik fele, a világ haladó közvéleménye a jenkai agresszorok elleni küzdelmet, a békés rendezést. kétféle programtervezetet fogadott el az elnökségi ülés. az egyik nemzetközi méretű akcióorozatát vázol fel, a másik olyan teendőket irányoz elő, amelyeket az egyes nemzeti béke-mozgalmak hazai lehetőségeikhez igazítanak, maguk határozzák meg az akciók formáját. nemzetközi tekintetben ígéretes vállalkozásként határoztuk el, hogy a stockholmi vietnam konferencia felhívására aláírásgyűjtő kampányt szervez a béke-világmozgalom a vietnami agresszió elítélésére, megfékezésére. elfogadta a bvt elnöksége a stockholmi vietnam konferenciának azt a felhívását, hogy vietnam ügyében rövidesen újabb nemzetközi konferencia üljön össze: az eddigieknél - formájában és a résztvevők számát illetően is - szélesebb körű szervezéssel. világakció lesz az ugynevezett levél-kampány is: az agressziót megbélyegző tiltakozó levelek, táviratok özönével árasztjuk el nixon elnököt -követelve és sürgetve az amerikai és csatlós csapatok azonnali, teljes és feltétel nélküli kivonását vietnamból. új lendületet adunk a vietnami nép anyagi megsegítésére indított akciónak is, hozzájárulunk a háboru utáni újjáépítés előkészítéséhez.

/folyt.köv./

8.30/e

- 5 -

Hgy 9.15

bb. 6. /kidolgozták a béke-...folyt./e

elmondta a továbbiakban az országos béketanács elnökhelyettese, hogy ténymegállapító nemzetközi bizottság létrehozásáról döntött a bvt elnöksége: az egyesült államok és csatlósai részéről elkövetett - világméretű felháborodást kiváltó - népi bűnök rendre összeírják, s a bűnlistát a nemzetközi nyilvánosság elé tárják.

a béke-világtanács 1970. évi programját januárban a gandhi centenáriummal kapcsolatos nemzetközi szeminárium nyitja meg Londonban. február végén újabb vietnam-konferencia ül össze stockholmban. márciusban a portugál gyarmatok szabadságharcának támogatására rómaiba hívnak össze nemzetközi konferenciát. a lenin-centenárium nemzetközi és nemzeti megünneplésének végleges esemény-tervét a béke-világtanács moszkvai ülésén rögzítik - márciusban. áprilisban kerül sor arra a szolidaritási napra, amelyet az izraeli agresszió arab áldozatainak szentelnek. méltóképpen megünneplik szerke a világon május 9-ét, a második világháború befejezésének 25. évfordulóját. megemlékeznek ho si minh május 19-1 - 80 évvel ezelőtti - születésének évfordulójáról. a potsdami egyezményről, a hirosimai és nagaszaki-i atomrobbantásról is különböző ünnepekkel, akciókkal emlékeznek meg a bvt.

szemináriumok egész sorát iktatta a nemzetközi programba a béke-világtanács lenin születésének 100. évfordulója idejére. olyan témák kerülnek majd napirendre, mint „lenin és a világ-béke,, „lenin és az értelmiségiek törekvése a világbékéért,, „jövőre lesz az egyesült nemzetek szervezete megalakulásának 25. évfordulója is, amihez - többek között - a baktérium- és vegyifegyverek alkalmazását megbélyegző konferencia, a neonácizmus, a neofasizmus elleni küzdelmet szolgáló szeminárium csatlakoznak.

a bvt jelentős határozataként említette meg befejezésül dr. réczei lászló, hogy khar-tumban létrehozzák a bvt afrikai központi hivatalát, ahonnan szervezik, irányítják majd az afrikai egységtörekvéseket segítő mozgalmakat, a fekete földrész küzdelmét az imperialista agresszió ellen./mti/

8.35/e

Hon 9.20

bb. 7. feldolgozzák az ország legfiatalabb városa felszabadulásának történetét

vid/ká/e cz

1969. december 22.

az ország legfiatalabb városában kapuvárott mindaddig vitatott volt, hogy az akkor még nagyközség 1945. március 28-án vagy 29-én szabadult-e fel. a negyedévszázados jubileumra készülve dr. faragó sándornak, a rábaközi múzeum igazgatójának irányításával a helyi párt-, állami- és társadalmi szervek feldolgozzák a város felszabadulásának történetét. a kutatómunka során sikerült tisztázni a város felszabadulásának időpontját, amelyhez a szovjetunió honvédelmi minisztériumának Levéltára nyújtott segítséget. a Levéltár közlése szerint kapuvár 1945. március 29-én szabadult fel. a kapuváriak eddig csak annyit tudtak, hogy felszabadításukat a harmadik ukrán front csapatának köszönhetik. a szovjetunióból érkezett hivatalos levélből az is kiderült, hogy kapuvárról a német fasiszta csapatokat a 3. ukrán front 31 gárdahadteste 4. gárdalövész hadosztályának egységei, valamint a 4. gárdahadsereg 1. gépesített hadtestének 9. harcokocsizó csoportjának egységei üzték ki. ezt követően a 3. ukrán front parancsnoksága 1945. március 31-én kelt 0130 számú parancsával kapuvár parancsnokának ivan filippovics kolomoec századost nevezte ki. a kapuváriak még jól emlékeznek városparancsnokukra, aki kapuvárott lett őrnagy, s akinek nagyméretű fényképét, amely a helyi kommunistákkal együtt ábrázolja, ma is féltve őrzik. a város felszabadulása 25. évfordulója alkalmából rendezendő ünnepekre a kapuváriak meghívják egykori városparancsnokukat. /mti/

bb. 8. kijev-szófia-pécs-pozsony-krakkó-lipcse - nemzetközi gyermek- és ifjúsági képzőművészeti pályázat és kiállítás a lenin-centenárium tiszteletére

vid/ká/e cz

1969. december 22.

a krakkói lengyel-szovjet baráti társaság felhívással fordult a szocialista országok gyermekeihez, fiataljaihoz, hogy lenin születésének 100. évfordulója tiszteletére képzőművészeti alkotásokon ábrázolják a szocialista forradalom nagy vezérének életét és munkásságát. a felhívás alapján született meg a barátság elnevezésű nemzetközi gyermek és ifjúsági képzőművészeti pályázat és kiállítás gondolata.

/folyt.köv./
8.45/e

Hon 9.25

bb. 8. /kijev-szófia...folyt./e

mindegyik szocialista országból egy-egy nagy város, illetve a hozzá csatlakozó terület gyermekei, fiataljai vesznek részt a pályázaton, s a 30 legjobb munka kerül majd a nemzetközi kiállításra. hazánkat pécs és baranya képviseli majd, mivel az itt élő gyermekek már eddig is számos nagy nemzetközi pályázaton szerepeltek elismerésre méltó sikerrel.

pécs és baranya mintegy 200 óvodája, általános- és középiskolája, illetve szakmunkásképző intézete kapcsolódott be a lenin-centenáriumi tiszteletére meghirdetett képzőművészeti pályázatba. a legjobb műveket februárban gyűjtik össze és állítják ki pécsen, s a társadalmi zsűri ezekből választja ki azokat az alkotásokat, amelyeket a nemzetközi pályázatra neveznek. elsőként a szovjetunióban mutatják majd be a hat szocialista város gyermekeinek és fiataljainak 180 képzőművészeti munkáját. az ünnepi kiállítás 1970. április 22-én - lenin születésének 100. évfordulóján - nyílik meg kijevben. ezt követően szófia, pécs, pozsony, krakkó és lipcse állítja ki a barátság képzőművészeti pályázat anyagát. pécsen szeptemberben kerül majd sor a tárlatra. a pályázaton szerepelt gyermekek és fiatalok jutalomképpen kétéhetes nyári táborozáson vesznek részt a hat szocialista ország valamelyikének szép üdülőhelyén.

a nemzeti szervezőbizottságok úgy határoztak, hogy ezentul minden esztendőben - kapcsolódva egy-egy nagy évfordulóhoz -, megrendezik a barátság képzőművészeti pályázatát és kiállítást. /mt1/

...-

bb. 9. sikeres volt a mélyfurás - 42 fokos vizet „fakasztottak”, a komáromi gyógyfürdőben

vid/e ká cz

1969. december 22.

csaknem egy hónapig dolgoztak az alföldi kőolajfurási üzem munkásai a komáromi gyógyfürdőben. ráfúrtak a strand egy régi, 1100 méteres kutjára, hogy növeljék a vízhozamot. a komáromi fürdő vize ugyanis egyenértékű a fővárosi gyógyfürdőkével, sokan találtak már itt gyógyulást mozgásszervi betegségekre.

az olajbányászok munkája eredményt hozott: percenként 300 liter, 42 fokos vizet „fakasztottak”, ez a víztöbblet már elegendő ahhoz, hogy fejlesszék a gyógyfürdőt és állandó tulfolyással megoldják a medencék folyamatos vízcseréjét is. /mt1/

8.52/e

- 8 -

Ha
9.25

bb 10. a „ savaria,, konyhagépek világsikere

vid-ju ká -cz

1969. december 22.

svéd, osztrák, dán, francia és közel-keleti cégek jelentették be igényüket 1970-re „ savaria,, konyha- és cukrászati gépekre. csehszlovák szakemberekkel tárgyalásokat folytatnak olyan öt évre szóló szerződéskötésről, amelynek alapján huszmillió forint értékű konyha és cukrászati gépet szállítanak a testvérországba. a keripar szombathelyen működő 3-as vendéglátóipari gépgyáranak termékei - a 100, 1000 és 2000 személyre főző konyhák gépi berendezései - nagy sikert aratnak a világpiacon. az óceánjáró hajók, a moszkvai kgst palota, libanoni, ciprusi és más luxushotelek, közintézmények konyháin egyaránt megtalálhatók a szombathelyi kávéőrölők, egyetemes konyhagépek, óriás habverők, keverők, husszövőők, szelatelők. az idén összesen 16 millió forint értékű gépet expottált az üzem, amely jövőre hét nemzetközi kiállításon mutatja be termékeit. /mt1/

...-

bb 11. a kpm sajtószolgálatának reggeli jelentése az utviszonyokról, a vasúti és az autóbusszközlekedésről, a postáról és a férfihegyi repülőtérről

j-ju hgy

1969. december 22.

az utak

az éjszaka folyamán számottevő havazás nem volt. a szél ereje az ország területén mérséklődött, kivéve borsod megye északi részét. a szél enyhülésének következtében az utak felszabadítása egyre eredményesebbé válik. az éjszakai munka eredményeként teljesen járhatóvá vált az 1-es számú főút, a 31-es számú főút, a 47-es számú főút, az 51-es számú főút, az 56-os számú főút és 71-es számú főút egyes szakaszai, a 75-ös számú főút nova-rédcsi szakasza, a 83-as számú főút veszprém megyei szakasza, valamint a 87-es számú főút. csökkent az alsóbbrendű utak egy részén is a hóakadály.

/ folyt. köv. /

7a 4-es számú főút,

9.32/ju

10.30

-9-

bb 11. / kpm ... 1. folyt./-ju

az utak felszabadítása összpontosított, nagy erővel folyik tovább az egyelőre még járhatatlan következő utszakaszokon: főutak: m-1 számú bicske-tatabánya között, 3. számú vatta-bükkábrány, 6. sz. százhalmabatta-ercsi, illetve dunaujváros-dunaföldvár, m-7. sz. érdi elágazás - székesfehérvár-pátfürdő, illetve veszprém-hosszupereszteg, 33. sz. tiszafüred-egyek, 34. tiszafüred-tiszalgar, 35. nyékládháza-nagycsécs, 37. gesztely-szerencs, 55. baja-bátaszék, 53. dunatétélen-akasztó, 61. dunaföldvár-nagykónyi, ill. kaposfő-nagykanizsa, 62. számú főút végig, 63. cece-szekszárd, 64. számú főút végig, 65. sz. főút iregszemcse-tamási, 68. balatonkeresztúr-lábad, 70. érd-martonvásár, 71. lepsény-balatonakarattya-balatonfüred-aszófő, ill. balatonederics-balatonkeresztúr, 74. sz. főút végig, 75. keszthely-nova, 81. székesfehérvár-bakonysárhány, 82. veszprém-ravaszd, 83. gyarmat-győr, 84. 85., 88. és a 811. sz. főutak végig, 86. szombathely-csorna, 7. sz. főút végig;

az alsóbbrendű utak állapotáról szombat este óta változás nincs.

vasut

a tiszántúlon valamennyi vasutvonalon menetrend szerint közlekednek a vonatok. a duna-tisza közén a következő vasutvonalakon folyó hóeltakarítási munkák miatt egyelőre szünetel a vasúti közlekedés: szolnok-tiszakécske, kunszentmiklós-solt-dunapataj, baja-gara, baja-hercegszántó, a dunántúlon a következő vasutvonalakon a hótelegek eltakarítása még igénybe veszi a lakosság türelmét, egyelőre a vasúti közlekedés szünetel: környe-kisbér, komárom-kisbér, bicske-székesfehérvár, székesfehérvár-örögönd-sárbo-gárd, bodajk-barinka, rétszilás-bátaszék, dunaföldvár-paks, bátaszék-pécs, lepsény-tamási-dombóvár, tamási-keszthidegkut-gyöngy, sídfok-tab-kaposvár, fonyód-kaposvár, kaposvár-szigetvár, székesfehérvár-tapolca-ukk-bova, türje-ukk, székesfehérvár-hajmáskér-veszprém külső-bova, veszprém külső-zirc, zirc-dudar, pápa-csorna, répcelak-csorna, szombathely-bükk-sopron, zalabér-sárvár, hegyfalu-bükk.

az éjszakai nagy erő bevetése eredményeként medinult és megindul a vasúti forgalom a következő vonalakon: budapest-pusztaszabolcs-dombóvár-kaposvár-somogyuszob-gyékényesig, székesfehérvár-sídfok-balatonszentgyörgy-nagykanizsa, győr-csorna-tentő-szentmiklós-sopron, pécs-szentlőrinc-szigetvár-barcs-gyékényes-nagykanizsa, kinkunhalas-bácsalmás-baja.

/ folyt. köv./

9.40/ju

-10-

Ar 10-30

bb 11. / a kpm... 1. folyt./-ju

a dinnyés felől budapestre bejáró dolgozók ma már menetrend szerint érkezhetnek a fővárosba. székesfehérvár azonban csak pusztaszabolcson át érhető el, és ugyanezen a z irányvonalon át lehet elérni a balaton déli oldalát, ill. nagykanizsát. a pápa-celldömök-sárvár-szombathelyi vonal továbbra is csakgyőrön át érhető el.

azoknak a családoknak figyelmébe, akiknek fiatal lányai a német demokratikus köztársaságban tanulnak és dolgoznak: a fiatalok karácsonyra hazaérkeznek. lipcséből és drezdából különvonat hozza őket, érkezés ma hétfőn délelőtt a nyugati-pályaudvarra.

a reggeli órákban az osztrák vasutak bécs-budapest között mindkét irányban fogadtak a személyforgalmat. a továbbiakban tehát a budapest-hegyeshalom között eddig is szabad magyar vasúti vonalon akadálytalanul közlekedhetnek bécsig a vonatok. ezzel együtt az osztrák területen elakadt, magyarországra utazó közönséget ma délelőtt három rendkívüli vonat szállítja budapestre.

autóközlekedés:

ma reggel a fővárosi engels téri autóbusszpályaudvarról elindultak a következő, menetrendszerű járatok: budapest-baja-dunapataj, budapest-kisköre-hevesig, budapest-rajka végig, budapest mátraszentimre-galyatető, egyelőre - amíg a hóeltakarítási munkálatok foltnak - szünetelnek az autóbussz-járatok budapest-pilisborosjenő-pilisestnyereszt, budapest-érd-nagytény, budapest-pusztavám-sóskút, budapest-székesfehérvár, budapest-pécs, budapest-sopron között.

/ folyt. köv./

9.55/ju

-11-

10-30

bb 12. a magyar ellenállási mozgalom mártirjai

-ju hgy

1969. december 22.

kreutz robert, kulich gyula, pataki istván és pesti barnabás halálának 25. évfordulója alkalmából koszoruzással egybekötött megemlékező ünnepséget rendez az mszmp budapesti bizottsága 1969. december 24-én 10 órakor a kerepesi temető munkásmozgalom panteonjánál, ahol az egykori harcostársak, barátok, leróhatják kegyeletüket. /mti/

--

bb 13. elhunyt keszthelyi géza

-ju hgy

1969. december 22.

a párt- és a munkásmozgalom régi harcosa a szocialista hazáért érdemrend kitüntetéttje 75 éves korában. temetése 1969. december 23-án lesz a farkasréti temetőben.

mszmp ix. kerületi bizottsága

/mti/

--

bb 14. megkezdődött az ünnepi halvásár

1 kf/mm-ju hgy

1969. december 22.

a karácsonykor, az ünnepi étkezések elmaradhatatlan tartozéka a hal. az ünnepekre budapesten 50 vagon halra van szükség, ennek nagy része már az üzletekben van. vasárnap ugyanis a halért 80 kocsi val reggeltől-estig szállította az árut. feltöltötték valamennyi üzlet tartályait.

/ folyt. köv./

10.00/ju

n -12-

hu

bb 14. / megkezdődött az ... 1. folyt./-ju

nétfőn megkezdődött az ünnepi halvásár. a fővárosban közel 400 helyen árusítanak halat. mivel két-két és fél nap alatt kell lebonyolítani a nagy forgalmat, bővítették az árusítóhelyek számát. a közért ideiglenes standokat is felállított, s a halért is ,, kitelepült,, a piacokra. több vagon konyhakész pontyszeletet, halfilét és halászlé alapanyagot is ,, gyártottak,, a halvásárra. a halért dolgozó nagy erőfeszítéseket tettek a folyamatos ellátás biztosítása érdekében, amelyek a hideg veszélyeztetett. a szabadság hídnál lévő két ,, halszálló,, féle uszályt vontattak, így védik a hatalmas tárolókat a kiürítésig a zajló jég támadásától. a dunántúlon napok óta vesztegel hét halasvagon, ezért a tiszántúlról próbálkoztak az árubeszerzéssel a jelenlegi közlekedési akadályok miatt azonban ez nehezen sikerül. ezért a főváros közelébe lévő tógazdaságokból kértek sürgős szállítványokat.

vidéken a lerakatokban elegendő a hal, az utánpótlás azonban az utviszonyok alakulásától függ. /mti/

--

bb 16. tompa sándor kossuth díjas érdemes művész temetése

mm-ju hgy

1969. december 22.

1969. december 24-én szerdán délután 14 órakor lesz a farkasréti temetőben. /mti/

--

10.30/ju

-13-

hu

bb 15. az országos találmányi hivatal elnökének nyilatkozata a szolgálati találmányok díjazásáról

1 sl/mm-ju 1e hgy

1969. december 22.

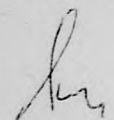
a kormány legutóbbi ülésén elfogadta a szolgálati találmányok díjazásáról és a találmányokkal kapcsolatos egyéb intézkedésekről szóló előterjesztést. a rövidesen megjelenő új jogszabályról a következő tájékoztatást adta a z mti munkatársának tansági emil, az országos találmányi hivatal elnöke.

- a szabadalmi törvény és véd-jegy-törvényelfogadása után ez az új rendelkezés is a szellemi értékek nagyobb megbecsülését, a feltalálók jogainak fokozott védelmét szolgálja. az új jogszabály egyes fontos intézkedése, hogy arra az esetre is kötelezővé teszi a találmányi díj fizetését, ha a találmányt valamilyen okból nem szabadalmaztatják, vagyis mindenképpen anyagi előnyökben kell részesülnie annak, aki új szellemi értéket hoz létre. ha vita támad arról, hogy az új alkotás találmánynak tekinthető-e, vagy sem, úgy a vállalatnak kell bizonyítani elutasító álláspontjának jogosságát. a találmányi díjat akkor is fizetni kell, ha a találmány szabadalmi védettsége a vállalat hibájából - például a szabadalmi díj fizetésének elhanyagolása miatt - megszűnik.

- másik lényeges új intézkedés, hogy a törvény többé nem írja elő a találmányi díj alsó és felső határát, a díj összegében a vállalat és a dolgozó szabadon állapodhat meg. vita esetén a bíróság dönt. a bíróság - az eddigiektől eltérően - abban az esetben is foglalkozik a díjazás ügyével, ha a találmányt nem szabadalmazták.

az új rendelet azért csupán a szolgálati találmányok díjazását rendezi, mert az egyéni feltalálók alkotásaival kapcsolatos kérdéseket az új polgári törvénykönyv már az új mechanizmus követelményeinek megfelelően szabályozta. /mti/

10.45/ju

bb 11. / a kpm 3. folyt./-ju

a postai távbeszélőhálózat zavartalanul működik. a távbeszélő-forgalom az átmeneti közlekedési akadályok miatt természetesen háromszorosára megnövekedett. a postai távbeszélő-dolgozók a megháromszorozódott forgalmat is zavartalanul lebonyolítják. a posta vezérigazgatóság vasárnap dél óta elrendelt országos rendkívüli szolgálata, ill. rendkívüli műszaki ügyeleti szolgálata állandó készenléti állapotban áll a lakosság, illetve a közlekedés rendelkezésére. a hó- és utakadályok elhárításával kapcsolatos távolsági beszélgetéseknek a posta soronkívüliséget biztosít.

a ferihegyi repülőtéren a légi forgalom változatlanul zavartalan. /mti/

bb 17. erős gázkifúvás a szanki gázmezőn

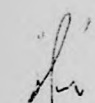
vid-ju ká hgy

1969. december 22.

vasárnap reggel hét órakor a szanki 24 sz. kut elzáró szerkezete letört és a kútból kirepült. az így nyitva maradt szögperemen keresztül heves gázkifúvás indult meg. a nagyalföldi kőolaj- és földgáztermelő vállalat a műszaki balesetről azonnal értesítette a szolnoki kerületi bányaműszaki felügyelőséget. a bányahatóság haladéktalanul rendelkezett a kut elfojtásával kapcsolatos teendőkről, s riasztották az alföldi, valamint a délzalai mentőbrigádokat.

a helyszíni szemle megállapította, hogy a kut már üzemben lévő termelő vezetőjeke eddig ismeretlen okokból eltört. a kútból kiáramló nagynyomású gáz a teljes tolózár-rendszert is lecsavarta. a többszáz kilós szerelvény darabjai szerte repültek. a gázkifúvás egyébként megfelelő elővigyázatossággal egy méter távolságra is megközelíthető, mivel a gázáram szinte teljesen száraz. különösebb veszélyt nem jelent a gázkifúvás, mert a kut kétszáz méteres körzetében nincs lakott település, a gázkifúvásnál személyi baleset nem történt és a kár jelentéktelen. a műszaki baleset körülményeit a szolnoki kerületi bányafelügyelőség vizsgálja. /mti/

11.15/ju

bb 18. nyugdíjba vonult tanácsi vezetőket bucsúztattak miskolcon

vid-ju ká hgy

1969. december 22.

bennsőséges ünnepségen bucsúztatták el hétfőn miskolcon, nyugalmabavonulása alkalmából dr. pinter lászlót, a borsod megyei tanács egészségügyi osztályának vezetőjét, aki csaknem negyven éve, mint a rakacai körorvos kezdte meg közölgátát, s a tanácsok megelekedése óta dolgozik borsod megye egészségügyének fejlesztésén. nyugalmába vonult szőlősszi zsigmondné is, a megyei tanács egészségügyi osztálya szociálpolitikai csoportjának vezetője, aki a felszabadulás óta tevékenykedik a közigazgatásnál, és dr. jávori emil az ózdi városi tanács titkára, aki ózd várossányilvánítása óta irányította a jelentős ipari centrum közigazgatását.

a nyugalmába vonuló tanácsi vezetőktől dr. ladányi józsef a borsod megyei tanács vb elnöke vett bucsút. majd kiténtetéseket nyújtott át. /mti/

--

bb 19. karácsonyra száznegyvenkét lakást adtak át a borsodi építők

vid/ká-ju hgy

1969. december 22.

a borsod megyei állami építőipari vállalat dolgozói hétfőn kazincbarcikán nyolcvannyolc miskolcon pedig ötvennégy lakás átadását kezdték meg. ezekkel együtt az idén ezeröttszázkilencvenhárom lakást építenek. az új lakásokat házgyári termékekből szerelik össze. a vállalat dolgozói szilveszterig még több mint háromszáz otthon építését fejezik be. /mti/

--

-16-

11.45/ju

Lu

bb 20. szállítási nehézségek rudabányán - a kitermelt barnavasérc egy része sak áprilisban kerül a kohókba

vid-ju ká hgy

1969. december 22.

a rudabányai vasércbányában napról-napra súlyosbodik a tél okozta nehéz helyzet. a rendkívül hideg időben; gyakran viharos erejű szélben, a hóval borított külszíni fejtéseken eddig még nem állt meg a munka, de a vasérc elszállítása annál nagyobb gondot okoz az üzem vezetőségének. vasárnap vasúti kocsik hiányában a tervezett ezer tonna helyett mindössze negyvennégy tonna barnavasércet küldtek az ózdi és diósgyőri nagyolvasztókba. a szinte teljesen „ megbénult „ közlekedés miatt a kitermelt vasércet tárolják, s jelenleg ötezer tonnás készletük van. a depóba ömlesztett havas vasérc a vasárnaptól hétfőre virradó ra mért mínusz 15-20 fokos hidegben acélkeményre fagyott, s így ezt a mennyiséget már csak tavasszal, előrelátó hatólag áprilisban tudják felszedni és eljuttatni a kohószoknak. /mti/

--

bb 21. 100.000 kiló szalámival több - új üzemszereket adtak át a szegedi szalámigyárban

vid-ju ká hgy

1969. december 22.

a szegedi szalámigyárban hétfőn két korszerűsített szalámiértelő üzemszert adtak át rendeltetésének. mindkét helyen olyan új típusú kondicionáló berendezést szereltek fel, amely megrövidíti az érlelési időt, s így üzembővítés nélkül 100.000 kilóval több szalámit gyárthatnak évente. emellett a termelést függetleníthetik az időjárástól, tehát nyáron is készíthet teliszalámi.

a különleges kondicionáló berendezést a gyár műszaki dolgozói tervezték, s a magyar szellőzőművek illetve az élelmiszeripari berendezések gyára készítette el. fontos tartozéka a 100 mázsa súlyú, négy és fél méter magas óriásventillátor, amely óránként 70.000 köbméter levegőt présel a szárító üzemszerebe. /mti/

--

12.55/ju

Lu 13.50

-17-

bb 22. fonócentrifuga kezdte meg működését a szegedi jutaárugyárban

vid-ju ká hgy

1969. december 22.

a szegedi jutaárugyárban - a sikeres próbák után - hétfőn megkezdte a termelést az üzem új típusú fonalkészítő berendezése, a fonócentrifuga. ez a hagyományos gépekhez képest teljesen új sodrású technológiával, orsók helyett tízezres percekénti fordulatu fonóharangokban alakítja ki a fonalat.

ez a technológia messzememenően kiméli a feldolgozott nyersanyagot, nem keletkeznek benne nagy belső feszültségek, tehát gyengébb minőségű kócból is jó fonal és szövet készíthető. emellett a berendezés termelékenysége mintegy ötszörösen meghaladja a hagyományos gépekét. /mti/

bb 23. „mindenki karácsonyfája”, miskolcon

vid-ju ká hgy

1969. december 22.

kedves hagyományt ápolva hétfőn miskolcon négy helyen állították fel a „mindenki karácsonyfáját”, a város központjában a tanácsháza téren, a harmadik kerület központjában, a marx-téren és a tiszai pályaudvar előtt a városi tanács általított csaknem tizenöt méteres fenyőt. a szépen feldíszített karácsonyfákon elhelyezett feliratokkal a városi tanács valamint a hazafias népfront miskolci- és borsod megyei bizottsága kíván kellemes ünnepeket a város lakosságának. gazdagon díszített fenyőfa pompázik a diósgyőri lenin kohászati művek, főkapuja, előtti téren is, amelyen a gyár vezetői üdvözlik az ünnepek alkalmából a dolgozókat. /mti/

13.00/ju

-18-

13.50
MTI

bb 24. időjárásjelentés

tr-ju hgy

1969. december 22.

a meteorológiai intézet jelenti december 22-én, hétfőn délelőtt:

a hideg idő tovább tart

a sarkvidéki eredetű levegő a skandináv félszigeten, az alpok és a kárpátok térségén keresztül eljutott a földközi tenger medencéjébe. ezeken a területeken változóan felhős, hideg idő alakult ki. az elmúlt napok folyamán Lengyelországban a hőmérséklet csúcserőrtéke 10-14 fokkal alacsonyabb volt, mint a legutóbbi 7 év átlaga. az óceánról érkező enyhe, nedves levegő a briti szigeteken és nyugat-európában borult, esős időjárást okoz. a nappali hőmérséklet itt 2-4 fokkal magasabb az évszaknak megfelelőnél. hazánkban vasárnap főként északon felszakadozott a felhőzet, keleten még kisebb havazások voltak. a lehullott csapadék mennyisége sehol sem haladta meg a két millimétert. az észak-nyugati, északi megyékben három-öt órán sütött a nap. a hőmérséklet napközben általában csak mínusz 4-mínusz 10 fokig emelkedett. kedd hajnalra szeszélyes területi eloszlásban mínusz 8-mínusz 18, sőt balassagyarmaton mínusz 20, zircen és romhányban mínusz 21, szentgotthárdon mínusz 22 fokig hűlt le a levegő. hazánk hóviszonyaiban az utolsó 24 órában lényeges változás nem történt. ma délelőtt a déli és keleti megyékben erősen, máshol kissé felhős volt az ég. a tiszántul néhány helyen még gyengén havazott 11 órakor általában mínusz 7-mínusz 12, nyugaton csak mínusz 14-mínusz 19 fokot mértek.

budapesten vasárnap a hőmérséklet napi középértéke mínusz 7.4 fok volt, 7.5 fokkal alacsonyabb, mint a sokév 1 átlag. ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet mínusz 8 fok volt, a tengerszintre átszámított légnyomás 770 milliméter, alig változik.

várható időjárás kedd estig: változóan felhős, párás egy-két helyen ködös, hideg idő. legfeljebb néhány helyen hószállingózással. éjszaka gyenge, napközben kissé élénkebb déli szél várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet általában mínusz 12-mínusz 17 fok között, a derült, sélvédett helyeken mínusz 20 fok körül. legmagasabb nappali hőmérséklet kedden mínusz 7-mínusz 12 fok között.

a duna vízállása budapestnél 110 cm. /mti/

13.25/ju

-19-

13.50
MTI

bb 25. közlemény

pak szong csol-nak, a koreai népi demokratikus köztársaság külügy-
miniszterének hivatalos magyarországi látogatásáról

fe/mm-ju cz

1969. december 22.

Péter jános külügyminiszter meghívására pak szong csol,
a koreai munkapárt központi bizottsága politikai bizottsága elnöksé-
gének tagja, a koreai népi demokratikus köztársaság minisztertanácsának elnökhelyettese és külügyminisztere 1969. december 16-
22 között hivatalos baráti látogatáson hazánkban tartozkodott.

Pak szong csol külügyminisztert magyarországi tartozkodása
alkalmából fogadta kádár jános, a magyar szocialista munkapárt
központi bizottságának első titkára, losonczi pál, az elnöki
tanács elnöke és focs jend, a forradalmi munkás-paraszt
kormány elnöke.

a két ország külügyminisztere megbeszélések során áttekin-
tették a nemzetközi helyzet legfontosabb időszerű problémáit,
kölcsonösen tájékoztatták egymást országaik belső helyzetéről, s
megtárgyalták az országaik sokoldalú együttműködésének fejleszté-
sét célzó további tennivalókat. a tárgyalásokat a szívélyes elv-
társi légkör és a nézetek teljes azonossága jellemezte.

a koreai vendégek hétfőn elutaztak hazánkbaól.

bucsuztatásukra a ferihegyi repülőtéren megjelent péter
jános külügyminiszter, erdélyi károly külügyminiszterhelyettes,
perjési lászló, a magyar szocialista munkapárt központi bizott-
sága, külügyi osztályának helyettes vezetője, sebestyén jend,
hazánk phenjani nagykövete, továbbá a külügyminisztérium több
vezető beosztású munkatársa. ott volt li dong szon, a koreai
népi demokratikus köztársaság budapesti nagykövete és f.j. tyitov,
a szovjetunió budapesti nagykövete.

x x x

/ folyt. köv./

13.45/ju

-20-

14-35
m
WSDM

bb 25. / közlemény... 1. folyt./-ju

bulgáriából utban hazafelé rövid időre megszakította útját
budapesten dzong dzun thek, a koreai munkapárt központi bizott-
sága politikai bizottsága elnökségének póttagja, a koreai népi
demokratikus köztársaság minisztertanácsának elnökhelyettese és ki-
séréte. a magasrangu koreai vendégeket a ferihegyi repülő-
téren apró antal, az mszmp pb tagja, miniszterelnökhelyettes és
dr. jávor ervin, az országos tervhivatal elnökhelyettese üd-
vözdölte. jelen volt li dong szon, a koreai népi demokratikus
köztársaság budapesti nagykövete, vaszil bogdanov a bol-
gár népköztársaság budapesti nagykövete és f.j. tyitov, a szovjet-
unió budapesti nagykövete.

dzong dzun thek és kísérete a délelőtti órákban tovább
folytatta útját moszkva felé. /mti/
--

bb 26. elutazott az szmbt küldöttsége

tr-ju -cz

1969. december 22.

elutazott hazánkbaól az a küldöttség, amely n.a.
pankovnak, a szovjet baráti társaság szövetsége elnökhelyettesének
vezetésével részt vett a magyar-szovjet baráti társaság és
a szovjet-magyar baráti társaság 1970-1971. évi együttműködési
tervének aláírásán. a küldöttséget a ferihegyi repülőtéren nagy
mária, az szmbt titkára és a társaság több vezető munkatár-
sa bucsuztatta. ott volt i.i. bagyul, a budapesti szovjet
nagykövetség első titkára. /mti/
--

13.55/ju

-21-

14-35
m

bb 27. a tudománpolitikai irányelvek a megvalósulás útján -
tájékoztató a tudománpolitikai bizottság munkájáról

1 st./1r-ju cz

1969. december 22.

a tudományos kutatás egységes állami irányítására, a magyar és a nemzetközi tudományos kapcsolatos összehangolására a tudománpolitikai tervek kidolgozására és azok végrehajtásának szervezésére a kormány ez év közepén létrehozta a tudománpolitikai bizottságot. a féléves munka eredményeiről és a további feladatokról a bizottságnál tájékoztatták somogyi Lajost, az mti munkatársát.

a tudománpolitikai bizottság eddig öt ülésen foglalkozott a tudománpolitikai irányelvek végrehajtását érintő konkrét tervekkel, előterjesztésekkel. a 13 tagú bizottság munkájában részt vesznek a magyar tudományos akadémia, az országos műszaki fejlesztési bizottság, az országos tervehivatal, valamint az érdekelt tárcák vezetői és sokoldalúan egyeztetik elképzeléseiket. eddig 19 témát vitattak meg, állásfoglalásuk alapján már több jogszabály megjelent, s újabbak kiadására készülnek a különböző szintű állami szervek.

a bizottság több ízben is foglalkozott az országos távlati kutatási terv kérdéseivel, helyesebben egyelőre annak módszertanával, s az itt kialakult vélemény alapján a módszertani kérdésekről nemrég kormányhatározat jelent meg. a tudománpolitikai bizottság készítette elő azt a törvényerejű rendeletet, illetve miniszteri rendeletet, amely egyes kutatói munkakörökre bevezette a meghatározott idejű foglalkoztatást. a bizottság hozzájárulásaival a pénzügyminiszter kedvezőbb anyagi feltételeket teremtett a kutató intézetek gép- és műszer-vásárlásai számára.

a tudománpolitikai bizottság legutóbbi ülésén megvizsgálta a magyar tudományos akadémia elnökének előterjesztését az akadémia szervezetének továbbfejlesztéséről, s az mszmp kb tudománpolitikai irányelveivel összehangban arra az álláspontra helyezkedet, hogy az akadémiának a tudományos életben betöltött szerepét és tudományművelő feladatát újból meg kell határozni. a felsőbb szervek elé terjesztett állásfoglalás hangsúlyozza, hogy tovább kell erősíteni a magyar tudományos akadémia szerepét a tudományos élet irányításában és egyidejűleg az operatív, intézeteket irányító tevékenységet az akadémián belül külön kell választani.

/ folyt. köv. /

14.00/ju

-22-

14-50
16.10.20

bb 27. / a tudománpolitikai ... 1. folyt./-ju

a kutató intézeteket érintő néhány gazdasági kérdéssel is foglalkozott a bizottság, s álláspontra alapján pénzügyminiszteri rendeletek várhatók. szó van például a költségvetési kutatóhelyek finanszírozási módjainak korszerűsítéséről, ezen kívül a kutatóhelyek dolgozóinak fokozott anyagi érdekeltségéről. a bizottság álláspontra szerint az anyagi érdekeltség fokozott alkalmazásával kell ösztönözni a kutató intézetek eszközeinek hatékonyabb felhasználására, a kutatási eredmények gyakorlati alkalmazásának gyorsítására.

a tudománpolitikai bizottság foglalkozott a fehérjekutatás helyzetével és perspektívával, mint a távlati fejlesztés egyik kiemelkedően fontos programjával. egyetért azzal, hogy az országos műszaki fejlesztési bizottság hozzon létre fehérjekutatási irodát, amely a fehérjekutatási programok összehangolásával foglalkozik és irányítja e programok végrehajtását. a bizottság egy másik állásfoglalása alapján kormányhatározat jelent meg a magyar tudományos akadémia növényélettani, illetve biofizikai intézeteinek létrehozásáról.

legutóbbi ülésén a tudománpolitikai bizottság 1970. első félévi munkatervéről is döntött. eszerint napirendre tűz az országos távlati tudományos kutatási terv kidolgozásával összefüggő több kérdést, foglalkozik azzal, hogy milyen intézkedésekkel lehet növelni a kutatásirányítás hatékonyságát, ezen belül megtárgyalja a többi között a kísérleti félüzemek fejlesztésének kérdéseit, a kutató intézetek telepítésének irányelveit. tárgyalnak majd különféle szervezeti feladatokról és sokoldalúan megvizsgálják a nemzetközi tudományos együttműködés újabb lehetőségeit.

foglalkoznak majd a tudományos kutató intézetek és az egyetemenk hatékonyabb együttműködésének módszereivel, az orvostudományi kutatások helyzetével, a nehézipari minisztérium kutatásirányító tevékenységével, s közelebbről is megismerkednek néhány kutató intézet gyakorlati munkájával. /mti/

14.10/ju

-23-

14-50
16.10.20

bb 28. huszonnyolc nevelő gyermeke köszöntötte

vid -ju ká -cz

1969. december 22.

huszonnyolc nevelő gyermeke, s 17 unokája köszöntötte a karácsonyi ünnepek alkalmából Mórocz Istvánnét sárvarótt. az idős asszony élete során 28 apátlan-anyátlan árvát nevelt fel. a ,,mama,, valamennyi gyermekét kiházasította, a fiukat szakmával a tarsolyukban, az élet furcsa játéka, hogy két nevelő gyermeke - már távol a ,,szülői,, háztól s korábbi életükről mit sem tudva - összeházasodott zalában. jegyben jártak már, amikor kiderült: közös volt egykori otthonuk. természetesen nem egyszerre éltek ott, a férj már felszabadult, kész ember volt, amikor a feleség kislány korában oda került. Móroczné önfeláldozó gyermeknevelő munkájáért miniszteri elismerő oklevelet és pénzjutalmat kapott. /mti/

bb 29. megnyílt az állami képzőművészeti vásárlások IV. kiállítása

t ol/j-ju zs -cz

1969. december 22.

a műcsarnokban hétfőn megnyílt az állami képzőművészeti vásárlások IV. kiállítása. a tárlat az állami szervek és intézmények által 1968-ban összesen több mint hétmillió forint értékben megvásárolt csaknem 800 képzőművészeti alkotás látható.

a kiállítás lényegében a magyar képzőművészet legfrissebb termését mutatja be, azokat a műalkotásokat, amelyekkel immár a különböző múzeumok, kulturothonok, különféle társadalmi intézmények gazdagodnak. a legutóbbi állami vásárlások során különös súlyt helyeztek a táblaképfestésre, valamint a kislasztika fokozott fejlesztésére. ezen a kiállításon mutatják be a magyar nemzeti galéria önálló gyűjteménygyarapítását is.

a rendkívül gazdag anyagot a műcsarnok nyolc termében állították ki, az intézményeknek a karácsonyi ünnepek idején látható egyetlen kiállításaként. a tárlatot január 4-ig - hétfő, kivételével - naponta 11-19 óra között tekinthetik meg az érdeklődők. /mti

14.25/ju

n

-24-

1505

1620 D

a szerkesztőségek figyelmébe!

-ju -cz

1969. december 22.

a mai 19. sz. hírünk / karácsonyra... / 1. bek. 4. sorában a szöveg helyesen: r ... lakást építettek. az új lakásokat...

/mti/

--

bb 30. húszezer disznótör vas megyében

vid-ju ká -cz

1969. december 22.

hétfőn a becslések szerint mintegy húszezer sertést vágta le vas megyében a közelgő ünnepekre. az utóbbi évek hasonló időszakához képest ez a lemagasabb szám. a mínusz 15-17 fokos hideg hajnalon sorra felgyúltak a disznóperzselt szalmatüzek. a tél folyamán egyébként több mint 130 000 hizott sertésperül böllérkés alá a megyében.

a rendkívül rossz közlekedési viszonyok miatt helyenként nincs elég só, bors, majoranna és más fűszer a falusi üzletekben. ezekről a helyekről szánkával, traktorral mentek fűszerért szombathelyre és a járási központokba. /mti

14.30/ju

NA 1540

-25-

1620 D

bb 31. bács-kiskun megye fejlődéséről tárgyalt a megyei tanács
vid-ju ká -cz 1969. december 22.

hétfőn kecskeméten tartotta ez évi utolsó ülését bács-kiskun megye tanácsa, hitelesítették a novemberben megválasztott új megyei tanács tag mandátumát, majd a megye fejlődéséről tárgyaltak. a harmadik ötéves tervben elért gazdasági eredményeket értékelve megállapították: a megyében 1966-1968. között a szocialista ipar termelési értéke 52 százalékkal növekedett, s meghaladta a 9 milliárd forintot, a tervidőszak végére pedig eléri a 11 milliárd forintot. a növekedés 5 év alatt 77 százalékos lesz. az iparban foglalkoztatottak száma 20 százalékkal nőtt: jövőre eléri a 60.000 főt. a mezőgazdaság bruttó termelése majdnem 30 százalékkal emelkedett, a tsz-tagok átlagos jövedelme a megyében 7 százalékkal haladta meg az országos szintet.

a szociális és az egészségügyi ágazatban egyebek között az orvosi körzetek száma öt év alatt 30-al nő az egy körzetre jutó lakosok száma ezáltal 2500-ra csökken.

az ülésen hangsúlyozták, hogy a megye gazdasági fejlődése gyorsabb az országos átlagnál, a szociális, egészségügyi és kulturális ellátás tekintetében azonban bács-kiskun megye elmarad a hasonló abottságu területektől.

a megyei tanács jóváhagyta az 1970. évi költségvetési tervet, s megszabta a negyedik ötéves terv főbb célkitűzéseit. a megye vállalatainak fejlesztési alapja meghaladja majd az 500 millió forintot, amely - helyes gazdálkodás mellett - lehetővé teszi a még gyorsabb iparfejlesztésre. a negyedik ötéves tervben a fekvőbeteg ellátás javítására fordított pénzüsszeget megháromszorozták: a öbbsi között felépül a 600 ágyas kiskunhalasi kórház, kecskeméten pedig elkezdik a 900 ágyas új megyei kórház kivitelezését. bővítik az óvodai hálózatot, s kiépítik az általános iskolai diákközház-hálózatot.

a tanácsülésen husz település nagyközséggé szervezéséről is határoztak. a megye tíz legnagyobb és legfejlettebb községe január 1-én megkapja a nagyközségi rangot. /mt1/

14.45/ju

MF 1530

1620 Dm

-26-

bb 33. szanálási eljárást rendelték el a kübekházi termelőszövetkezet ellen

vid/ká/um cz

1969. december 22.

a csongrád megyei tanács végrehajtó bizottsága megvizsgálta és megtárgyalta a kübekházi sarló-kalapács tsz gazdasági és pénzügyi helyzetét. a mintegy 3000 holdas közös gazdaság már a korábbi esztendőket is gyakran zárta mérleghiánnyal. a tsz annak ellenére, hogy talajadottságai általában jók, szántóföldjei átlagosan 16,4 aranykoronásak, mégis rendkívül gyenge termelési eredményt produkált. ennek oka részben az, hogy az ismétlődő belvizek az alacsonyfekvésű talajokon számottevő terméskiesést okoztak. ezt még csak tetézte a gyenge kezű vezetés, s így az idén 2.900000 forint veszteség várható a tsz-ben. az idei esztendő, más közös gazdaságokban rekordtermést hozott kübekházi pedig még a kukorica és zöldségtermesztésben sem érték el az előírt hozamokat. emellett a mllék-és segédüzemági tevékenységből eredő bevétel is messze elmaradt a várakozástól.

a magyar nemzeti bank legutóbbi vizsgálata alapján hitelkép telennek minősítette a szövetkezetet, s a megállapítások szerint semmi remény sincs arra, hogy a veszteséget 1970-ben a tsz ki tudná gazdálkodni. ezért elrendelték a szanálási eljárás lefolytatását. a rendezést 1970. február 5-ig befejezik, akkor dönthet majd a 320 kübekházi szövetkezeti gazda arról, hogy önállóan folytatják-e a közös gazdálkodást, vagy pedig valamelyik szomszédos mezőgazdasági nagyüzemhez csatlakoznak. /mt1/

bb 34. a fürdők ujévi és karácsonyi nyitvatartása

mm/um cz

1969. december 22.

a fővárosi fürdőigazgatóság közli:

1969. december 24-én: szerdán minden fürdőben és uszodában 15 óráig pénztár, 16 óráig fürdés
1969. december 25-én: csütörtökön minden fürdő és uszoda zárva.
1969. december 26-án: pénteken vasárnapi üzemmenet.
1969. december 27-én: szombaton vasárnapi üzemmenet
1969. december 28-án: vasárnap rendes hétköznapi üzemmenet
1969. december 31-én: szerdán minden fürdőben és uszodában n 16 óráig pénztár, 17 óráig fürdés.
1970. január 1-én: csütörtökön minden fürdő és uszoda zárva. /mt1/

15.30/um

MF 1610

1610 Dm

- 27 -

bb 32. 56 000 új férőhely 1975-ig a balatonnál - sajtótájékoztató a balatoni központi fejlesztési programról

t sb/gk je bh -cz

1969. december 22.

a balatoni központi fejlesztési programról kidolgozott évm- előterjesztést - mint ismeretes - a napokban hagyta jóvá a kormány és utasította az illetékeseket, hogy vegyék figyelembe a negyedik ötéves terv kidolgozásánál. a nemzetközi hírű üdülőterület központi fejlesztési programjának részleteiről hétfőn sajtótájékoztatón számolt be pongrácz pál, az építésügyi és városfejlesztési minisztérium területrendezési főosztályának vezetője.

a balaton környéki üdülőterületek államilag irányított fejlesztése 1957-ben kezdődött, amikor a kormány létrehozta a balatoni intéző bizottságot, majd az építésügyi minisztérium által beterjesztett regionális terv jóváhagyásával megszabta a balaton-vidék fejlesztésének irányelveit is. az építések nemzetközi szövetsége abercrombie-díjjal tüntette ki a balatoni regionális tervet; ennek megvalósításában fontos lépés a most jóváhagyott központi fejlesztési program. meghatározza az 1975-ig legszükségesebb fejlesztési munkákat, s mintegy 80 pontban tárgyalja a feladatokat.

a fejlesztés alapvető anyagi fedezetére állami költségvetési juttatásból és az idegenforgalmi alapból központi balatoni fejlesztési alapot hoznak létre, amely a balatonparti községek saját fejlesztési alapjával együtt több mint egymilliárdt. ebből elsősorban területelőkészítő, infrastrukturális, vagy kommunális jellegű munkákat finanszíroznak. így lehetővé teszik a tárcák, a vállalatok, a társadalmi szervezetek és a magánszemélyek balatonparti beruházásainak kiterjesztését, tehát szállodák, üdülők, kereskedelmi létesítmények és hétvégi házak építését. a programban rögzített számítások szerint a beruházók csoportja a negyedik ötéves tervben 6-6.5 milliárd forinttal rendelkezik, s ennek 65-70 százaléka a különféle megkezdett építkezések és elfogadott műszaki tervek alapján már biztosítottak tekinthető.

az 1975-ig tartó időszakban 1-től 4-ig terjedő besorolás határozza meg a balatonparti községek fejlesztésének fontossági sorrendjét. a legfontosabb, vagyis az egyes számú besorolást kapta siófok, zamárdi, balatonföldvár, balatonszárszó, balatonlelle, fonyód, balatonberény, keszthely, révfülöp, zánka-uttörőváros, balatonfüred, balatonalmádi és balatonkenese-akarattya.

/folyt.köv./
15.45/bh

- 28 -

M 1020
1020 Dm

bb. 32. /56 000 új...folyt./ bh

a fejlesztési alapok elsősorban a kijelölt építési területek vízhálózata, vízművei épülnek meg. a jelenlegi tíz községi szennyvíztisztítómu közül hetet bővítenek és újabb tizenegy építését tervezik. 1975-ig további 21 kilométer hosszú partvédő mű épül, s mögötte, tehát védelmében feltöltenek mintegy 250 hektárnyi területet, amelynek nagyobb része építésre, betelepítésre hasznosítható. új strandok építésével, a régiek bővítésével 56 000-ról 78 000-ra növelik az ültöző-férőhelyek számát, s ezzel a távlati igények 62 százaléka valósul meg. a színpadok és mozik ültőhelyeinek számát mintegy kétszerrel bővítik.

az egyéb pénzeszközökkel, tehát a tárcák, a társadalmi szervezetek, a vállalatok és a magánszemélyek pénzügyi forrásaival együtt lehetővé válik, hogy a balaton-part nyári napi férőhelyeinek számát, a jelenlegi mintegy 300 ezret - amelynek egyharmada az állandó lakosság - 1975-ig további mintegy 56 000-rel növeljék. többek között új szállodákban 6600, szot és vállalati üdülőkben, ifjúsági szálláshelyeken 14 000 vendég, az új társas magánüdülőkben 4900, és a magánüdülőkben 15 500 személy elhelyezésével számol a program. a kereskedelmi ellátás bővítésére naponta összesen 13.800 étel-adag kiszolgáló nyilvános étterem, kisvendéglő, csárda építését tervezik. az üdülőtelepi utak, járdák és gépkocsiparkolók 40-50 százaléka burkolatot kap. fontos feladatként kezeli a program az üdülőterület tájvédelmi területeinek - tihany, kis-balaton, badacsony - fokozott védelmét.

a programban előirányzott feladatok megvalósításának irányítására az építésügyi és városfejlesztési miniszter elnökletével tárcaközi bizottság alakul. ez a magasszintű testület határoz a központi balaton-fejlesztési alap felhasználásáról és széleskörűen összehangolja a fejlesztést a más forrásokból előirányzott beruházásokkal. ezzel a koordinációval megteremti a balatoni üdülőterület gyorsabb ütemű fejlődésének feltételeit./mti/

L 15 ABC áruház és

bb 37. flamingót lőttek derecske környékén

vidóky/tné bh -cz

1969. december 22.

szárnylövést kapott egy flamingó derecske környékén. utját nem folytathatta, leszállt és elbujt az egyik ház udvarán. mire rátaláltak annyira legyengült, hogy nem lehetett megmenteni. a ritka madár valószínűleg a földközi tenger környékéről vetődött hajdu-bihar megye területére. szakemberen preparálták s a debreceni agrártudományi főiskola madártani anyagát gazdagítják vele. legutoljára 1954-ben ejtettek el hazánkban flamingót./mti/

- 29 -

16.00 bh

16.00 bh

16.00 bh

bb 48. péter jános a szovjetunióba utazott

gk/um zs cz

1969. decembere 22.

a szovjetunió kormányának meghívására péter jános külügyminiszter hétfőn hivatalos látogatásra a szovjetunióba utazott. búcsúztatására a ferihegyi repülőtéren megjelent puja frigyos, a külügyminiszter első helyettese és a külügyminisztérium több vezető munkatársa. jelen volt f.j. tyitov, a szovjetunió budapesti nagykövete /mt1/

á
bb 38. az 1970-es népgazdasági tervről és a társadalombiztosítási helyzetéről tárgyalt a szakszervezetek országos tanácsa

t sl/j/um 1e cz

1969. december 22.

a szakszervezetek országos tanácsa hétfőn az édosz-székházban ülést tartott. első napirendi pontként párdi imrének, az országos tervhivatal elnökének és gál lászlónak, a szot titkárnak beszámolója alapján az 1970. évi népgazdasági tervről és az ezzel kapcsolatos főbb szakszervezeti feladatokról tárgyaltak.

párdi imre utalt arra, hogy 1969-ben a népgazdaság több területén kedvező változások tapasztalhatók. javult a nemzetközi fizetési mérleg, az ipar kevesebb ráfordítással nagyobb értéket állított elő, a mezőgazdaság a számítottnál nagyobb mértékben vesz részt a nemzeti jövedelem termelésében. kedvező változások történtek a termelőeszközök piacán is: a korábban hiányzó áruk egy részéhez most már jobban hozzá tudnak jutni a vállalatok. sok azonban még a megoldatlan feladat. jövőre gyorsabb ütemben kell növelni a termelékenységet, javítani a lakosság áruellátását. gazdaságosabb beruházásokra kell törekedni és elengedhetetlen a gazdasági vezetés színvonalának emelése.

ráműtött, hogy a lakosság vásárlóereje tovább növekszik: ehhez hozzájárul az az 1,6-1,7 milliárd forint többletösszeg is, amelyet a kormány bér-és szociálpolitikai intézkedései biztosítanak a lakosság számára. élelmiszerből kielégítő ellátás várható; sertéshusból 70 000 tonnát importálunk, hogy e cikkből is legalább az idejéhez hasonló legyen az ellátás. a tervhivatal elnöke utalt arra, hogy ruházati cikkekből a kiskereskedelemnek legalább 15 százalékkal kell növelnie beszerzéseit, hogy a jelnelegi viszonylag gyenge kínálat növekedjék, s az idejéi forgalmat jövőre 9 százalékkal túlhaladhassák. párdi imre bejelentette, hogy a lakosság építőanyag ellátását a terv kötelezően előírja; cementből falazó-és tetőfedőanyagokból fedéllemezről jóval többet bocsátanak a lakosság rendelkezésére, mint az idén.

/folyt.köv./

- 30 -

NA 16⁵⁰

bb 38. / az 1970-es népgazdaságifolyt./um

a beruházási piacon még feszültségek tapasztalhatók, amelyeket jövőre mérsékelni kell. egy k fontos feladat az építőipar kapacitásának bővítése de az is elengedhetetlen, hogy továbbra is alaposan megfontolják, milyen beruházásokra adjanak állami pénzeket. 1970-re 79-80 milliárd forint értékű beruházást terveznek, ami az iddihez képest 6-7 százalék emelkedést jelent. a kereslet azonban így is túlhaladja majd a lehetőségeket. az anyagi erők koncentrálása érdekében lényegesen kevesebb nagyberuházás indul, mint amennyi befejeződik. 1969 január 1-én 90 egyedi nagyberuházás volt folyamatban, ez a szám 1971 január 1-ére 58-ra csökken ennek a tendenciának a következő egy-két évben is érvényesülnie kell, hogy a nagyberuházások kivitelezési ideje számottevően csökkenjen. ugyanakkor a vállalati beruházásokra felhasználható fejlesztési alap 1970-ben 2,6 milliárd forinttal növekszik.

végül a vezetők feladatait elemezte s hangsúlyozta: nagyobb határozottságra, a munka jobb megszervezésére, a fegyelem szigorubb megkövetelésére van szükség ahhoz, hogy gyorsabban haladhassunk előre.

gál lászló arról szólt, hogy az ország gazdasági fejlődése csaknem minden területen gyorsabb, mint a második ötéves terv időszakában. a dolgozók életkörülményei kedvezőbben alakulnak, mint ahogyan azzal a harmadik ötéves terv vagy az 1969-es népgazdasági terv számolt. rámutatott azonban egész sor megoldandó feladatra is. kifejtette, hogy a termelés és az igények közötti nem megfelelő többlet az előrelátás hiánya, az igények nem megfelelő felmérése okozza. ezek a jelenségek idézték elő egyes ágazatokban a termelés stagnálását, bizonyos termékek választékának szűkülését és egyes árak kedvezőtlen alakulását. bár a lakosság ellátásában alapvető hibák nincsenek, több fontos cikkből: huszból, szénből nem megfelelő a kínálat, s egész kör más áruból gyenge a választék. a szot titkára bírálta az ipar és a kereskedelem kapcsolatainak lazaságát, s gsúlyozta az új kormányintézkedések jelentőségét, amelyek a kereskedelmi vállalatokat a forgalom növelésére ösztönzik. véleménye szerint a gazdasági verseny szélesebb kibontakozásának, a káros monopolhelyzetek felszámolásának további feltételeit is meg kell teremteni. egyes ipari és kereskedelmi vállalatok ugyanis monopolhelyzetükre építve még akkor is megtalálják számításukat, ha nem használják ki teljesítőkéességüket, sőt tartósítják a részleges áruhiányt. a szakszervezeti szervezet felhívta, hogy a hibákat ne csak jelezzék, hanem intézkedéseket követeljenek és azok végrehajtását ellenőrizzék. /folyt.köv./ - 31 -
16.15/um

NA 16⁵⁰
1800 - DM

8
bb 38. / az 1970-es népgazdaság 1 ... 2.folyt./um

ezután részletesen szólt az üzemi demokrácia szükségességéről: szóvá tette, hogy a dolgozók bevonása a vállalat ügyeinek intézésébe még sok helyütt formális. javaslataikat meghallgatják ugyan, de többnyire azonnal „megmagyarázzák”, hogy miért nincs igazuk. pedig a termelési tanácskozásokon, a munkaértekezleteken nyilvánosságra hozott hibák felszámolása az esetek többségében csupán jobb szervezést igényelne. a szakszervezeti szervek sem elég következetesek a dolgozók javaslatainak érvényesítésében.

a szot titkára ezután egyes minisztériumokat, főhatóságokat bíralt amiatt, hogy a vállalatok önállóságára hivatkozva nem látják el megfelelően irányító, szabályozó és ellenőrző feladatukat. nem léptek fel például, amikor a vállalatok elmulasztották a rendelkezések feladását, s akkor sem léptek közbe, amikor a termékek forgalmában különböző hibákat tapasztalhattak. az utóbbi időben már tapasztalható javulás az irányító szervek munkájában, de ez még most sem kielégítő.

a vállalatok munkáját érintve hangsúlyozta, hogy mindenütt meg kell követelni a fegyelmet. ugyanakkor a dolgozók számára meg kell teremteni a munka megfelelő feltételeit, s gondoskodni kell arról, hogy a jól dolgozók megfelelő keresethez jussanak. hangsúlyozta, hogy a munkaerő-vándorlást is csak ilyen módon lehet megszüntetni. semmiképpen sem volna helyes, ha a fluktuáció visszaszorítására visszaállítanák a szabad munkahelyváltogatás adminisztratív korlátait.

szólt a jövedelemszabályozás új módjáról, kiemelve, hogy a kategórizálás megszüntetése nem jelentheti az egyenlőségi visszaállítását, sőt ellenkezőleg: méginkább differenciálni kell a gyengébben és a jól dolgozók anyagi, erkölcsi elismerésében is.

a két beszámolót vita követte. felszólalt gáspár sándor, az mszmp politikai bizottságának tagja, a szot főtitkára is.

a vita után dr. bartos istván főigazgató, a szot társadalombiztosítási főigazgatóságának vezetője időszerű társadalombiztosítási kérdésekről számolt be.

/folyt.köv./

16.20/um

AA 16.20

HOO, DM

- 32 -

bb 38. / a z 1970-es népgazdasági 3.folyt./um

mindenekelőtt a nyugdíjasok helyzetét taglalta, s utalt arra, hogy a z árak emelkedő tendenciája miatt a nyugdíjasok több kategóriájában az életszínvonal vagy stagnál vagy folyamatosan csökken. ezért a szakszervezetek széles körben megvizsgálták a nyugdíjasok helyzetét, elemezték a népgazdasági teherbíróképességét, s illetékes fórumokon javaslatokat terjesztettek elő. számolni kell azzal, hogy egyszerre és egyidőben nem lehet mindenki részére alapvető változást biztosítani, mindenekelőtt a nyugdíjak vásárlóerejének csökkenését kell ellensúlyozni. ismeretes, hogy 1970 márciusától kiegészítik az 1968 december 31-ig megállapított, az 1600 forintot el nem érő nyugdíjakat. 1971-től pedig olyan rendszert vezetnek be, amely megóvja a nyugdíjak vásárlóerejét. a nyugdíjak kiegészítése érinti a saját jogú nyugdíjasokat, akár bérből - fizetésből élők, akár mezőgazdasági vagy kisipari termelészervezeti tagok voltak korábban. ugyancsak érinti hozzátartozókat, az özvegyi, s özülő nyugdíjban vagy árvaellátásban részesülőket is. az illetékes állami szervekkel közösen most dolgozzák ki az e célra rendelkezésre álló évi 900 milliárd forint legcélszerűbb felosztási módját.

- a párt és az országgyűlés döntései azt bizonyítják - mondta -, hogy a szocialista társadalom érzi felelősségét azok sorsa iránt, akik egész életükben dolgoztak, tevékeny részesei voltak az ország újjáépítésének, a szocializmus alapjai lerakásának. érvényesíteni kell azt az elvet, hogy a munkából kiváltakat is részesíteni kell a nemzeti jövedelem, az ország gyarapodásával járó előnyökből. ez nemcsak a nyugdíjasok életkörülményeiben jelentkezik kedvezően, erősíti a még dolgozók biztonságérzetét is. joggal bizhatnak abban, hogy öreg korukra maguk is számíthatnak a társadalom, a kollektiva erejére, cselekvő együttműködésére.

kijelentette: meg kell vizsgálni, hogy a negyedik ötéves terv időszakában milyen további rendezéssel lehetne javítani a nyugdíjasok életkörülményeit. több elgondolást ismeretett s hozzáfűzte, hogy valamennyi felgyűlemlett problémát egyszerre megoldani továbbra sem lehet. hangsúlyozta, azonban, hogy valamennyi állami és társadalmi szervnek sokkal többet kell tennie a nyugdíjasok szociális problémáinak megoldására. feltétlenül szükséges, hogy a vállalatok és a termelészervezetek saját anyagi eszközeikből az eddiginél jobban gondoskodjanak nyugdíjasaikról, különösen azokról, akik előrehaladott koruk vagy betegségük miatt alacsony nyugdíjukat, járadékukat nem képesek keresetükkel kiegészíteni. követésre méltóak azok az üzemek, amelyek a kollektív szerződésben biztosítják a rászoruló nyugdíjasaik rendszeres anyagi támogatását, részesítésüket különböző vállalati alapokból.

/folyt.köv./
16.33/um

- 33 -

AA 16.33

HOO, DM

bb 38. / az 1970-es népgazdasági ... 4.folyt./um

ezután hangsúlyozta a hozzátartozók, a család kötelezettségét is. sokan elmulasztják idős hozzátartozóik kötelező támogatását, mert úgy vélik, hogy ez csupán az állam, a közösség feladata. az ilyen magatartást a leghaórozottabban el kell ítélni.
4 dr. bartos istván végül a társadalombiztosítási jogszabályok egységesítésének előkészületeit ismertette. e nagyszabású munka célja, hogy jelentékenyen csökkenjenek a társadalom biztosítási gondok, s a jogszabályok nyilvánosak, egyszerűek, mindenki számára érthetők legyenek./mti/

..-

bb 43:vm százegyedik névnapját ünnepelte fejér megye legidősebb évája

vid/kz/tné/um cz

1969. december 22.

százegyedik névnapját - kissénelőrelhozva - ünnepelte hétfőn székesfehérvárott fejér megye legidősebb évája, lencsés ferencné. a ritka jubileum alkalmából a nőtanács képviselői, a környék uttorói és családtagjai - négy gyermeke, négy unokája, két dédunokája és két ükunokája - meleg szeretettel köszöntötte az idős asszonyt. lencsésné, illetve ahogy ezen a vidéken az éva nevet becézik „vica néni”, kicsit fáradtnak érezte magát, ezért ágyból köszönte meg a kedves ünneplést. egyébként még gyakran sétálgat és igen élénken érdeklődik minden iránt. /mti/

..-

bb 44. czinege lajos vezérezredes

mm/um zs cz

1969. december 22.

honvédelmi miniszter táviratban köszöntötte vo nguyen giap hadsereg tábornokot, a vietnami demokratikus köztársaság nemzetvédelmi miniszterét, a vietnami néphadsereg megalakulásának 25. évfordulója alkalmából./mti/

..-
- 34 -

16.45/um

MA 17⁰²

1802 Dm

bb 35. tanácskoztak a szatmár-beregi tsz-ek

vid/ká bh -cz

1969. december 22.

nyolcvanhat termelőszövetkezet küldöttel tanácskoztak hétfőn mátészalkán. a szatmár-beregi termelőszövetkezetek területi szövetségének vezetősége számolt be tagságának az idén végzett szervezési, oktatási, beruházási és termelés-irányítási munkájáról. meghatározták az 1970 évi mezőgazdasági feladatokat is. ebben fontos szerepet szánnak az állattenyésztés fellendítésének. négy, több ezer férőhelyes sertéstelepet hoznak létre. a növénytermesztés korszerűsítése céljából bdegsurányban fajtabemutató telepet alakítanak ki, ahol a legjobb hazai és szovjet buza, valamint kukorica fajtákat szaporítják tovább. a cél az, hogy a táj jellegének legjobban megfelelő növénykultúrákat honosítsák meg. /mti/

..-

bb 36. Európában elsőként: megnyitott a tit „népek barátsága”, nemzetközi téli egyeteme harkányban

vid/ká bh -cz

1969. december 22.

a tenkesalja híres fürdőhelyén, harkányban, hétfőn megnyitotta kapuit a tit „népek barátsága”, első nemzetközi téli egyeteme. a napsugár szálló nagytermében rendezett ünnepségen a vendéglátó baranya megye nevében dr. csendes lajos, a megyei pártbizottság titkára köszöntötte a téli egyetem mintegy száz hallgatóját. magyarországon - sőt Európában is - ez az első nemzetközi téli egyetem, amely nevéhez méltóan a népek barátságát szolgálja.

a harkányi egyetemet ezentúl minden télen megrendezik, s minden évben más és más lesz a téája. az idén, tekintettel arra, hogy felszabadulásunk negyedszázados évfordulóját ünnepeljük, a programban a második világháború felszabadító hadműveletei, a népi demokratikus Magyarország megszületése, s hazánk huszonöt szabad évének gazdasági, társadalmi és kulturális fejlődése szerepel. a téli egyetem hallgatói között több olyan bolgár vendég is van, akik 1944-ben és 1945-ben dél-magyarországon - így harkány térségében is - harcoltak a fasiszták ellen. a vendégek megismerkednek a tenkesalja természeti szépségeivel, síklós és pécis nevezetességeivel, baranya történelmi emlékeivel, s naponta élvezhetik a 62 fokos rádióaktív gyógyvizet./mti/

..-
- 35 -

16.55?/um

MA 17¹⁰

bb 39. a cigánylakosság egyharmada hátat fordított a telepí életnek baranyában

vid/ká bh -cz

1969. december 22.

a baranyában élő több mint tizenhétézer cigánylakos helyzetéről tárgyalt hétfőn pécsen, idei utolsó ülésén a megyei tanács. a téma napirendre tűzését a kulturális és szociálpolitikai állandó bizottság több hónapos vizsgálata előzte meg, amellyel felmérték a cigánylakosság életkörülményeit, az érdekében 1962-óta végzett munka eredményeit és a további teendőket. a beszámolót hangszalagra rögzített élményszerű beszélgetések közvetítése és színes diafilm vetítése egészítette ki. hét esztendő alatt 29 cigánytelepet számoltak fel a megyében, a cigánylakosság egyharmada költözött putrikból, kunyhókból községekbe, saját erőből, illetve állami támogatással épített, vagy vásárolt otthonokba. a cigányifjúság érdekében tett intézkedések közül nagyon hasznosnak bizonyult az iskolai előkészítő tanfolyamok szervezése, amelyeken ez évben 200 gyerek vett részt. napközi-otthonos ellátásban 450 gyermek részesül. a tapasztalatok azt bizonyítják, hogy a cigányság fogékonyabb rétegei példásan megállják helyüket a munkában. negyvenen viselnek például tanácstagi tisztséget. másoknál további türelmes, kitartó foglalkozás hozhat csak változást. a jövőben többet kell tenni a fiatalok szakmunkásképzése érdekében, s meg kell keresni a módját az asszonyok, leányok fokozottabb munkába állításának is.

a tanácsülésen elhangzott nagyszámu javaslatot, ajánlást a cigánykérdéssel foglalkozó, s a jövő év első negyedében megalakuló koordinációs bizottság rendelkezésére bocsátják./mti/

bb 40. elhunyt mezei józsef a munkásmozgalom régi harcosa

vid/ká bh -cz

1969. december 22.

vasárnap kőszegen elhunyt mezei józsef veterán, a munkásmozgalom régi harcosa. 1928-tól vett részt a mozgalomban, 1938-tól a párt tagja, a szocialista hazáért érdemrend tulajdonosa. temetésére kedden kerül sor kőszegen.

az mszmp kőszegi városi bizottsága

/mti/

- 36 -

17.05/um

MF 1720
H. P. D. D. D.

bb 40. a hideg és a hó miatt késve érkezett a fővárosi üzletekbe a kenyér és a tej

i jf/gk je bh -cz

1969. december 22.

a kemény téli időjárás nehéz feladat elé állította a sütő és a tejipari vállalatokat. hétfőn többnyire kisebb-nagyobb késéssel érkeztek meg rendeltetési helyükre az élelmiszer-szállító járművek. a fővárosi sütőipari vállalat 50 vagon kenyeret és másfél millió péksüteményt küldött a bolthálózatba. összesen 210 tehergépkocsit állítottak be. a legtöbb baj a hajnali indításnál volt; éjszaka husz gépkocsivezető tartott ügyeletet csak azért, hogy időnként járassa a motorokat, nehogy tulságosan lehüljenek. a rendkívüli intézkedés csak félsikerre vezetett, mert egész sor gépkocsit csak ügyel-bajjal tudtak begyújtani. a kenyérszállításnál sok gondot okozott, hogy a mellékutcákban levő üzletek elé nem tudtak beállni a járművek. ha a teherautók tulságosan közel „merészkedtek”, a járdaszegélyhez, gyakran a hóhalmoz foglyai lettek. hétfőn 30 ilyen elakadt gépkocsit kellett kimenteni. a hegyvidéki boltok, valamint a különféle közintézmények kiszolgálása nagy leleményességet követelt a szállítóbrigádoktól. a kórházakba, a napközi otthonokba stb. a távolabb parkoló teherautókról kosraakban hordták ki a kenyeret és a péksüteményt.

a vállalat illetékes szakemberei elmondották, hogy a rendkívüli hideg időjárás nem egyszer félrevezette a vásárlókat, akik azt hitték, hogy nem friss a kenyér, pedig csak arról van szó, hogy a mínusz 10-15 fokos hidegben az egy-két óráig tartó szállításnál valósággal megdermedt a kenyér, de a háziasszonyok otthon meggyőződhetnek arról, hogy valóban friss árut kaptak az üzletekben.

a fővárosi boltokba hétfőn 620 000 liter tej érkezett 160 szállító járművel. a tejes vagonokban és autókban két-három órával késéssel érkeztek az üzemekbe a szállítmányok. ezt a lemaradást azonban - a gyors szétterítéssel - másfél órára sikerült csökkenteni; ennyivel később kapták meg általában a háziasszonyok a friss tejet. a fővárosi tejipar kedden ugyancsak 620 000 liter tejet küld a boltokba, carnokokba. a vállalat munkáját úgy szervezte meg, hogy előre figyelembe vették a várható közlekedési nehézségeket. ezért pótszállítmányokat kértek azokról a helyekről, amelyeket aránylag könnyen meg lehet közelíteni.

/mti/

- -

17.10/um

a- 37 -

MF 1725
H. P. D. D. D.

bb 45. az építőipari vállalatok tevékenységét vizsgálta a komárom megyei neb

vid/ká bh -cz

1969. december 22.

a komárom megyei népi ellenőrzési bizottság befejezte vizsgálatát, amelynek az volt a célja, hogy megállapítsák: megtartják-e a hatósági árelszámolási rendelkezéseket az építés-szerelési munkáknál a különböző kivitelező vállalatok.

megállapították, hogy kisebb szabálytalanságok előfordulnak ugyan, de törvénysértés nem történt. a kivitelezők a rendelet adta lehetőségeken belül alakítják ki ugyan az árakat, de sok még az olyan kiskapu, amelyen át ki tudják használni monopol helyzetüket. így általában emelkednek az árak. a megyében ennek különösen tág tere nyílik, hiszen az állandó kapacitáshiány miatt versenytárgyalásról, konkurenciáról szó sem lehet. a népi ellenőrök véleménye szerint az elszámolási rendelkezések a megkezdett építkezések gyors befejezésére ösztönöznek, ugyanakkor azonban az építőanyag hiány ellentétesen hat.

a tapasztalatok alapján a megyei neb felhívta a kiszöv figyelmét, végezzen rendszeres árellelőrzést az építőipari ktsz-eknél. hasonló módon vizsgálják majd a népi ellenőrök a tsz-ek építőipari társulásait. számos javaslatot tettek a kneb-nek is. szükségesnek látják például, hogy az asztalos és lakatosipari termékeket a szabadáras kategóriából a maximált árformába helyez-
zék.

készítsenek az illetékes szervek a magánkisiparosokra vonatkozóan is olyan összefoglaló rendelkezést, amely részletesen előírja az árképzés és elszámolás módját./mti/

bb 42. terven felüli szovjet megrendelést teljesített az emg esztergomi gyára

vid/ká bh -cz

1969. december 22.

hétfőn utnak indították az elektronikus mérőkészülékek esztergomi gyarából azt az öt komplett a gyáraravizsgáló berendezést, amit terven felül készítettek szovjet megrendelésre. az üzemi idején exportját már tíz nappal korábban teljesítette, s most legnagyobb vevőjük kérésére a jövő évi szerződésből hozták előbbre ezt a szállítást. egyébként az idén kétszer annyi agyáramvizsgálót készítettek a szovjetkutató-gyógyító intézeteknek, mint tavaly: összesen 128 egységet küldtek el.

NA 1725
1830 DM

- 38 -

b b 47. megfojtotta vitapartnerét

gk/um z s cz

1969. december 22.

x111. kerület rajk László utcai lakásában betegh Gáborné 60 éves nyugdíjas összeveszett főbőrlejtőjével, dr. Takács Ödönné 67 éves nyugdíjossal. a vita tettlegességig fajult: beteghné földre teperte és megfojtotta Takácsné. beteghné ellen - előzetes letartóztatásba helyezés mellett - eljárás indult emberölés büntette miatt./mti/

bb 46. fenyőfa - ünnep a békéscsabai uttörőpalotában

vid/ká/um cz

1969. december 22.

fenyőfa-ünnepséget rendeztek hétfőn a békéscsabai ifjúsági és uttörőházban. a megyeszékhely általános iskoláinak mintegy 600 uttörőjét és kisdobosát látták vendégül. a gyulai erdőgazdaság legszebb fenyőfáját szállították erre az alkalomra az uttörőpalotába, amelyre a játékkészítő szakkör tagjai barkácsolták a díszeket. a békéscsabai kisiskolások a fenyőfa-ünnepén vidám műsorral szórakoztatták. /mti/

bb 51. 313-313 : a szövetségi javítószolgálat ünnepi ügyelete

i kf/mm/um 1e cz

1969. december 22.

a szövetségi javítóipar karácsonyra és újévre szervezte meg az ügyeleti szolgálatát. a 313-313-a s telefonszámon karácsonykor 7-16 óra között, szilveszterkor és az újév első napján 9-21 óra között vesznek fel televízió hibabejelentéseket, s a készülékeket még aznap háznál javítják meg.

a központi szolgálaton belül az elektromos ktsz 15 szervizkocsiját és legjobb, legmozgékonyabb szerelőit helyezte készenlétbe az ünnepi televízió-javításokra. a kocsikkal cserekészülékeket is visznek arra az esetre, ha a hibát a helyszínen nem tudják kijavítani. felkészülések naponta 400-500 készülék rendbehozására elegendő. a műszerészek többsége a hűtőgépekhez is ért, így az ünnepek alatt a frizsiderek esetlegeshibáit is ki tudják javítani. /mti/

17.25/um

NA 1730
1830 DM

- 39 -

bb 50. tankokkal a hó ellen - még mindig 4-5 méteres ^{hótorlaszok} akadályozzák a közlekedést

ö vid-kz/tné bh -cz

1969. december 22.

hétfőre lecsendesedett az idei tél eddigi leghevesebb rohama, amely az egész duántulon és az északi, északkeleti országrészekben is ugyszólván teljesen megbánította a közlekedést. a vihart kemény hidegváltotta fel. a hatalmas - helyenkint 4-5 méter magas - torlaszok óriási hőmérsékletű összefagyott s ez alaposan megnehezíti az eltakarításukat. az utviszonyok, mint az mti munkatársainak hétfői jelentéseiből kiderült, a nagy erőfeszítések ellenére is csak némileg javultak. a dunántul egyik leg-huzatosabb vidékén - vas megyében - 229 település közül hétfőn még 200 volt elzárva a külvilágtól. ezekkel csak telefon összeköttetést tudnak fenntartani a megyei szervek. a járási székhelyekre és a nagyobb vasutmenti községekbe vonattal szállítják az élelmiszert, a fűtőolajat és a palackozott propán-bután gázt. a vasutállomásokról szánkokkal továbbítják a falvakba. a máv külön szerelvényrel szállítja zalából a benzint és a gázt. lisztből, cukorból és zsírból elegendő van a falusi boltok raktárában, az ünnepi husellátás kilátásai azonban változatlanul rendkívül rosszak. csak a város-környéki termelőszövetkezetek tudnak élő állatot szállítani a vágóhidakra. az aköv és más szervek felajánlották, ha az utak felszabadulnak, összes fuvareszközöket rendelkezésre bocsátják a boltok árukészletének feltöltésére.

veszprém megyében még hétfőn is szinte minden nagyobb emelkedőnél egész gépjármű-karavánok vesztegeltek. az elakadt személygépkocsik ajtaját - a nagy hideg miatt - ki sem lehet nyitni. veszprémből nem tudtak eljutni rendeltetési helyükre a tejszállító autók. szállítási gondokkal küzd a pápai húsárugyár is. a mostoha tél a lakott települések közelében, az országutakra „terelte”, az erdők vadjait. a magas bakonyban egész őz és szarvas csapatok huzódtak a házak közelébe. az erdészek és a vadászok lovasszánokkal igyekeznek az etetőket elérni, hogy enyhítsék a vadállomány táplálék-hiányát.

ahó elleni küzdelem legjobb eredményeiről komárom megyéből adtak jelentést. ezen a területen hétfőn valamennyi főutvonalat felszabadították. a mellékutvonalak azonban még ott is rendkívül nehezen járhatók. a dunántul nagy részén szünetelő vasuti teherforgalom miatt a megye több nagyüzemében csökkenteni kellett a termelést. súlyosbította a helyzetet, hogy hétfőn a dunai hajóforgalom is leállt s emiatt a kész olajtermékek elszállítása is rendkívüli mértékben lelassult. ezért az üzem legnagyobb olajfeldolgozójában 30 százalékkal csökkentették a termelést.

/folyt. köv./

- 40 -

NA 1805
L30-Dm

bb 50./tankokkal... 1. folyt./ bh

nehéz a helyzet a tatabányai cementgyárban is, ahol már az összes siló megtelt cementtel. hétfőn beszüntették a cementőrlést, a megye egyik legforgalmasabb vasuti gócpontján - tatabánya-felső vasutállomáson - a honvédség segítségét kellett igénybevenni a vágányok felszabadításához. az állomáson még így is mintegy félezer szénrel tele-vagon vesztegelt. még hétfőn is csupán az alföld és budapest felé indíthattak tüzelővel megrakott szerelvényeket. a dunántuli állomások ugyanis még nem tudtak fogadni tehervonatokat. a fűszért tatabányai központi telepén ugyancsak szünetel a szállítás. több község úgy segített magán, hogy lovasszánokat küldött élelmiszerért a tatabányai telepre.

zala megyében, ahol már a negyedik napja csaknem mindenféle forgalom szünetel, külön operatív bizottságot szerveztek az utak felszabadításának szervezésére. a legsürgősebb szállítások lebonyolítására a bizottság igénybevette az összes láncfalpas járműveket és közmunkát rendelt el. a megye székhelyén a vihar még az egyes városrészeket is elzárta egymástól. az országutakon 4-5 méter magas hótorlaszok állnak a járművek útjába, s ezekkel szemben a kisebb teljesítményű gépek teljesen tehetetlenek. a megyei közuti igazgatóság 60 hóeltakarító gépből például csak négy alkalmas az ilyen hatalmas, csonttá fagyott hóakadályok eltávolítására. a nehéz helyzetben honvédség segítségét is igénybe kellett venni. hétfőn reggel meg is kezdődött a katonai páncélosok „támadása”, a hó ellen. a közlekedésben és szállításban érdekelt vállalatok is roham-brigádokat szerveztek a főutvonalak felszabadítására. a bekötőutak és a községeken átvezető utak megtisztítását a megyei tanács végrehajtó bizottsága a községi tanácsok feladatává tette.

a zalaihoz hasonló kép bontakozik ki a fejér megyei „hófrontról”, érkezett jelentésből is. vasárnap este óta ezen a vidéken is alig valamit javult a helyzet. a fő- és mellékutvonalak zömét még mindig 2-3 méter magas hótorlaszok teszik járhatatlanná. a legsúlyosabb ahelyzet a 8-as számú országos főközlekedési út csóri szakaszán alakult ki: ott hét méter magas hóakadályok állnak a gépek útjába. a hatalmas hóhegy hókéket, hómarókat és személygépkocsikat tart fogságban. a közuti igazgatóság dolgozói mellett a honvédség is bekapcsolódott a hatalmas hótorlasz eltávolításába. gyakorlatilag még mindig szünetel a vasuti közlekedés is. a legjobb helyzetben lévő vonalakon sincs még menetrendszerinti közlekedés. /folyt. köv./

- 41 -

NA 1810
L30-Dm

bb 50. /tankokkal... 2. folyt./ bh

még mindig benult a budapest-székesfehérvár vonal forgalma: dinnyésnél több hóban rekedt mozdony és egy egész szerelvény zárja le. a börgönd-sárbogárd közötti úton ugyancsak egy elakadt szerelvény akadályozza a forgalmat. a megbénított vasutak forgalmának helyreállítására ugyancsak honvédelmi alakulatokat vezényeltek ki. székesfehérvár nagyüzemi munkaerő-hiánnyal küzdenek. hétfőn reggel műszak kezdéskor haterzen hiányoztak a gépek mellől. munkájuk pótlására a helybenlakók dupla műszakot vállaltak. dunaujvárosban 80 menetrendszerű autóbusz-járat nem érkezett meg, illetve nem indult el hétfőn. ott több mint kétezren maradtak távol munkahelyüktől. a vasműbe, a vart érc- és szénszállítás miatt a meglehetősen nagy belső készletek miatt jelenleg még nem okoznak fennakadást a termelésben. máris gondot okoznak viszont a vagonhiány miatt akadozó készletállítások. hétfőn délig haterzen tonna olyan készáru gyűlt össze a vasmű raktáraiban, amelyet azonnal továbbítani kellett volna, s e nagymérvű készletgyarapodás most már komolyan veszélyezteti a termelést.

Somogyban még mindig szünetel a forgalom a kaposvár-siófok- és a kaposvár-fonyódi vonalon. különösen a kaposvár-fonyódi vonalon súlyos a helyzet. somogyjád és várda között majdnem egy kilométer hosszú és 2-3 méter magas kőkeményre fagyobb hótorlással birkóznak a segítségül hívott katonák és a közérő. siófok-nagykanizsa között ugyancsak szünetel a menetrendszerű járat. időnkint egy-egy mentesítő vonatot indítanak. a hóeltakarítási munka szervezőinek véleménye szerint kedd reggelre azonban a fontosabb vasútvonalakon megindulhat a közlekedés. a rendkívüli időjárás nagy nehézségek elé állította a megye üzemeit, köztük a kaposvári cukorgyárat. nyersanyaga ugyan elegendő van a gyárnak, de a nélkülözhetetlen segédanyagokból fogytán a készlet. a kaposvári huskombinátról a munkásoknak mintegy 30 százaléka hiányzik a közlekedési akadályok miatt. harmadik napja a kollégiumokban „raboskodnak,, a diákok is.

az ország északi vidékén - borsod megyében - a közúti igazgatóság dolgozóit az utóbbi 48 órában mintegy 400 gépkocsit mentettek ki a hófúvásból. közülük mintegy 40 - a miskolc-szerencsi műton - gazdátlanul vesztegel. a megyei falvai közül még mintegy 100 van elzárva a külvilágtól. kenyeret és élelmiszereket szánnal szállítanak ezekbe a községekbe. az ózdvidéki szénbányák üzemébe valamennyi munkásjárat megérkezett, a borsodi szénbányák telepeire azonban körülbelül a járatok 50 százaléka még mindig nem futott be. a kpm miskolci közúti igazgatósága ahómarókat és az egyéb hóeltakarító gépeket a budapesti és a debreceni főútvonalak forgalmának felszabadítására összpontosította./mti/

17.35 bh

NA

18.00 Dm

- 42 - T csak a negyede-ötöde érkezik meg.

Az erős fagy miatt a vagonokat 20-30-szor annyi idő alatt tudják kiüríteni, mint egyébként. Az érc és szénszállítás nehézségek a...

bb 49. premier a baross téren és a hungária köruton

t pr/gg/u m za cz

1969. december 22.

hétfőn megindult a forgalom mind a baross téri, mind a hungária körüti közúti felüljárón.

a baross téri hid karcsu ívét nemzetiszínű és vörös zászlókkal díszítették, s bekapcsolták a korszerű szalagvilágítást is. a mező imre ut torkolatánál gyülekeztek az avatók, köztük német király, az mszmp politikai bizottságának póttagja, a budapesti pártbizottság első titkára. a főváros új, 165 méter hosszú felüljáróját sarlós istván adta át a forgalomnak. a rövid avatóbeszéd után a főváros vezetői, s az ünnepség résztvevői átsétáltak a hidon.

a felüljárót, illetve a baross téri aluljáró-rendszert az eredeti tervek szerint csak a jövő esztendő derekán kellett volna átadniuk a z építőknek. ezt a határidőt több mint fél évvel rövidítették meg, s így mintegy kilenc millió forintot takarított meg. a hiddal egyidőben birtokukba vették a budapestiek a közlekedési csomópont nagyrésztét is. az aluljáró rendszernek csupán a közepén húzódó főfolyosóját és néhány mellékjáratát zárja még kordon, a többin szabad az út. a gumipadlós, szovjet márvánnyal és jugoszláv gabbro-kőzettel burkolt aluljárók alaposan megkönnyítik a téren közlekedők dolgát/ a baross tér minden pontja rövid idő alatt, s főként balesetveszély nélkül közelíthető meg.

az átadást követően a téren is új forgalmi rend lépett életbe.

ugyancsak sarlós istván avatta a 302 méter hosszú hungária körüti felüljárót. / korábban az itteni vasúti sorompó naponta 12 óra hosszat volt lezárva, ami erősen zavarta a közúti forgalmat. / az új felüljáró hidet 33 oszlop támasztja alá, két forgalmi sávja van, s - ellentétben a baross térivel - a gyalogosok is használhatják. építését 1967 júliusában kezdték, s csupán a jövő esztendő augusztusára kellett volna befejezni. a felüljáró s a mintegy 2 kilométer hosszú osztottpályás út az első része annak a nagyszabású munkának, amellyel a közlekedési szakemberek a főváros e részének forgalmát korszerűsítik./mti/

- 43 -

NA 18.20

18.00 Dm

p ó t l á s !

a bb 31-es hirhez / bács-kiskun megye fejlődéséről... /

az első bekezdés első mondatát az alábbiak szerint kérjük javítani

hétfőn kecskeméten - vályi péter pénzügyminiszter részvételével - tartotta ez évi utolsó ülését bács-kiskun megye tanácsa. hitelesítették astb.

a negyedik bekezdés után az alábbiakat kérjük beiktatni:

a költségvetés vitájában felszólalt dr. vályi péter pénzügyminiszter is. bács-kiskun ban - mondotta - megfelelő teret kap a helyi kezdeményezés. a megyei vezetés képes volt a helyi szükségleteknek, adottságoknak legjobban megfelelő gazdasági és pénzügyi politika kialakítására. örvendetes, hogy a költségvetés kiadási előirányzatának dinamikája ebben a megyében meghaladja az átlagos fejlődés dinamikáját: a harmadik ötéves terv első évében 117 forint, 1969-ben pedig már 1600 forint volt az egy lakosra jutó tanácskiadás összege a megyében. ez meghaladja a z országos növekedés ütemét.

a pénzügyminiszter bírálta a megye tanácsi iparvállalatainak gazdálkodását, mert nyereségük messze elmarad az országos átlagtól. a tsz-ek eredményeit sokkal jobbnak ítélte. néhány problémára azonban e téren is felhívta a figyelmet. így például rámutatott, hogy a korábban telepített nagyüzemi szőlősök járulékos beruházásaival elmaradtak. egyes tsz-ekben a telepítések sem voltak megfelelőek, s így várható hogy időelött törekednek majd az ültetvények kisselejtezésére. ez már csak azért is problémát okoz, mert az érvényben lévő jogszabályok értelmében, a költségvetésből juttatott támogatást a z üzemeknek vissza kell majd fizetniük.

a tanács végül husz település nagyközséggé szervezésérőlstb.

/mti/

-.-
- 44 -

18.13/um

MF 18⁵⁰
K. D. M.

bb 52. a posta ünnepi nyitvatartási és kézbesítési rendje

1 kf/mm/um 1e cz

1969. december 22.

a postahivjtalokban december 24-én anszombati nyitvatartási rend érvényes, de a várható nagyobb forgalomnak megfelelően meg- erősítik a pénzfelvételi szolgálatot. ezen a napon a kézbesítők későbbben indulnak körzetükbe, hogy a reggel érkezett küldeményeket is kivihessék, egyetlen ünnepi küldemény se maradjon vissza.

, december 25-én, 26-án, és 27-én a vasárnapi rendnek megfelelően tartanak nyitva a postahivatalok ;, a nyugati pályaudvari budapest 62-es és a keleti pályaudvari budapest 72-es egész nap, a budapest 4-es és 114-es 7-21 óra között, míg néhány kerületi nagyhivatal, szám szerint 13, délelött 8-10, óra között tart ügyeletet. ezeken a napokon a megyeszékhelyeken 7-21 óra között, a járási székhelyeken és a nagyobb községekben 8-13 óra között lesz ünnepi ügyeleti szolgálat egy-egy postahivatalban./mti/

-.-

bb 53. 25 éve szabadult fel salgótarján

vid/kz/um 1a

1969. decemdr 22.

három diszlövés jelezte hétfőn reggel a salgótarjániaknak : huszonöt évvel ezelött szabadították fel a hős szovjet csapatok a várost a német fasiszták és a magyarácinkosaik elnyomatása alól.

az ünnep voltaképpen már szombaton megkezdődött. a józsef attila művelődési központban megtartott ünnepi nagygyűlésen salgótarján díszpolgárává avatták 1.ny. konyev vezérőrnagyot, a szovjetunió hőst, a várost felszabadító gárda légi deszánt hadosztályvolt parancsnokát, nógrádi sándort, a nógrádi- partizáncsoport egykori parancsnokát, jakab sándort, az mszmp központi bizottságának osztályvezeőjét, aki évekig a nógrád megyei pártbizottság első titkára volt, alics jános nyugdíjast, a párt régi harcosát, sándor elemérő, salgótarján volt tanácselnökét és kukol ~~Erőmű~~ erőmű igazgatót, a város felszabadításáért, illetve felvirágoztatásáért szerzett kiemelkedő érdemeiért.

/folyt.köv./
18.15/um

- 45 -

MF 18³⁵

K. D. M.

bb 53. / 25 évefolyt./um

hétfőn került sor a salgótarjáni partizán emlékmű - idős szabó István Kossuth-díjas szobrászművész alkotásának - ünnepélyes felavatására. a csaknem öt méter magas, krómaccélból készült partizán szobor avató ünnepségén megjelent Biszku Béla, az MSZMP politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára, Nógrádi Sándor a központi bizottság tagja, Jakab Sándor a központi bizottság osztályvezetője, Jedlicska Gyula, a Nógrád megyei pártbizottság első titkára, Géczy János, a megyei tanács vb. elnöke, I. ny. Konyev vezérőrnagy, a Szovjetunió hőse, J. V. Ponomarev, a Szovjetunió budapesti követségének tanácsosa, a felszabadulási ünnepségre Nógrádba érkezett Kemerovóti Besztercebányai Szovjet, illetve Csehszlovák párt-és tanácsai delegáció tagjai, a magyar partizánszövetség, a fegyveres testületek képviselői, sok volt partizán, és idős szabó István, az emlékmű alkotója.

a magyar, a szovjet, és a csehszlovák himnusz elhangozása után Biszku Béla mondott beszédet. hangsúlyozta: történelmi tény, hogy a fasizmus felett aratott győzelem legfőbb terhét a Szovjetunió viselte, a szovjet nép hozta a legnagyobb áldozatot a népek függetlenségéért - köztük hazánk - szabadságáért. a salgótarjáni partizánemlékmű jelképe a nemzeti és nemzetközi harcnak, összefogásnak, útmutatás és példa a ma élő és a jövő nemzedékek számára. az elmúlt huszonöt év ujkorai történelmünk legeredményesebb, alkotásokban leggazdagabb negyedszázada volt. ez arra kötelez bennünket, hogy tovább erősítsük a munkásosztály hatalmát, pártunk vezető szerepét, megvalósítsuk sok próbát kiállt népünk érdekeit kifejező politikáját, hogy a múlt 25 esztendő eredményeit újabb sikerek kövessék.

a szobor felavatása után az MSZMP központi bizottsága nevében Biszku Béla és Jakab Sándor megkoszorúzták az emlékművet. koszorút helyeztek az emlékmű talapzatán Nógrádi Sándor, I. ny. Konyev vezérőrnagy, a megye politikai és társadalmi szervezetének képviselői, a szovjet nagykövetség, a fegyveres testületek, a magyar, pártizánszövetség, a szovjet és a csehszlovák küldöttségek és a város lakói.

délután Karancsberényben folytatódott a felszabadulási ünnepség. ott - Nógrádi Sándor salgótarján felé előrenyomuló partizán-csoportjának volt harcálláspontjánál - leleplezték Vigh Tamás felszabadulási emlékművét. és felavatták az egykori partizán főhadizállás épületében a Karancsberényi vadászházban - bde rendezett felszabadulási és partizán emlékmúzeumot./mt1/

18.30/um

MF 18.30

1900 Dm

- 46 -

bb 55. megállt a jég a tiszta felső szakaszán - elindultak a jégtörők télintámaszpontjaikra - hazatérnek a mahart hajók

ö sb/tr je bh la

1969. december 22.

a gyors lehülés következtében most már csak em valamennyi folyón megjelent a jég. a tiszta felső szakaszán szombaton még nyoma sem volt a jégtábláknak, s hétfőre már nemcsak a zajlás indult meg, hanem a Dombrád és Tiszalök közötti 80 kilométeres szakaszon megállt a jég. jégmezők fedik a víz tükkrét a rábán, a Sión, a Marcalon, a Kaposon, a Hernádon, a Krasznán és a Berettyón is. ezenkívül 8 mellékfolyó kezdte meg a jégszállítást, a zajlást. a hirtelen megerősödött hideg mostmár a balatont is befagyasztotta, általában 6-16 centiméter vastag jégpáncéllal borította be.

a Duna szombaton csupán a mellékfolyók jégével, „idegen tollakkal”, ékesítette vizét, hétfőn azonban már a magyar szakasz víztükrének 30-50 százalékát rakta tele jégtáblákkal. az országos ár- és belvízvédelmi központ utasítására hétfőn utnak indultak déli támaszpontjaikra a jégtörőhajók. a korábban egyeztetett együttműködési program szerint négy magyar jégtörő hajót átirányítottak a Jugoszláv Duna-szakaszra, hat hajó pedig bajánál marad, hogy szükség esetén a legakadósabb mederszakaszon átsegítsék az ajló jégtáblákat.

a szokatlanul gyorsan megindult zajlás nagy nehézségek elé állította a mahart teherszállító flottáját. a felső-dunai kikötőkben horgonyzó hajók legénysége ezért megkettőzött erővel végzi a be- és kirakodást, hogy mielőtt tovább erősödne a zajlás és vastagodna a jég, hazatérjenek a véneki téli kikötőbe. a flotta nagyobb része az aldunán tartózkodik, reniben vasércet rakodik. mintegy 40 000 tonnás ércrakománnyal rövidesen utnak indulnak a hajók, mert ezen a délkelet-európai területen nincs nagy hideg és az utközben található zajlás jege még vékony, könnyen törhető. a hajókat azonban szinte vakon kell vezetni, radarral kell kitapogatni a helyes irányt, mert a jég elöl már csaknem mindenütt bevonták a víziút bolyáit és csupán a parti jelekből és a térképekből tájékozódhatnak./mt1/

- 47 -

18.33 bh

MF 19.10

1900 Dm

bb 54. két asszonyt az autóbusz alá löktek szalántán

vid/kz bh la

1969. december 22.

két asszony sérülését okozta hétfőn a fegyelmetlen túlekedés a baranya megyei szalántán. utazásra váró emberek egy autóbusz közeledtét látva, hirtelen tódultak ki várakozóhelyükről, acukrászdából. egymással mit sem törődve mindenki első akart lenni a felszállásnál. a tömegből két személyt válósággal a gépkocsi alá nyomtak. sérüléseik miatt a pécsi 3. számú honvédkórházba szállították őket a mentők. gungl jánosné 47 éves bostai lakos nyílt lábszártörést, lukács jánosné 57 éves pécsi lakos pedig térd sérülést szenvedett./mti/

bb 57. megkapták bizonyítványaikat az új gombaismerők és gombaszakértők

t tz/j je bh la

1969. december 22.

hétfőn klubdelután keretében nyújtották át a vizsgabizonyítványokat a technika házában az országos erdészeti egyesület gombaismereti tanfolyamain végzett hallgatóknak. ebben az évben az egyesület budapesten és vidéken 17 ilyen tanfolyamot rendezett csaknem 400 hallgató részére.

a három alapfokú tanfolyam a természetjárókat ismertette meg a legfontosabb éhészeti és mérgező gombákkal, a 12 középfokú tanfolyamon a piaci és az egészségügyi ellenőrök, valamint az „igényesebb, turisták szerezhették meg a „gombaismerő” címet, a két felsőfokú tanfolyamon pedig biológiai ismereteket és gombaszakértői minősítést kaphattak a hallgatók.
/mti/

bb 58. losonczy pál,

tr bh la

1969. december 22.

az elnöki tanács elnöke hétfőn bemutatkozó látogatáson fogadta frantisek dvorskyt, a csehszlovák szocialista köztársaság rendkívüli és meghatalmazott nagykövetét./mti/

18.45 bh

NF 1915
2000. Dny

- 48 -

bb 59. pieter yvo de vleeschauwer,

tr/um la

1969. december 22.

a belga királyság budapesti nagykövete vasárnap végleg elutazott budapestről. a nagykövetet ferró józsef, a külügyminisztérium protokoll osztályának helyettes vezetője bucsuztatta./mti/

--

bb 56. vietnami ünnepi gyűlés a zrinyi katonai akadémián

t fe/gg/um la

1969. december 22.

a vietnami néphadsereg megalakulásának 25. évfordulója alkalmából hétfőn ünnepi gyűlés rendeztek a zrinyi miklós katonai akadémián. az ünnepségen részt vett kárpáti ferenc vezérőrnagy, az mszp néphadseregi bizottságának első titkára, bojti jános külügyminiszterhelyettes és a külügyminisztérium több vezető beosztású munkatársa. megjelent az ünnepségen hoang luong, a vietnami demokratikus köztársaság budapesti nagykövete és le huu van, a délvietnami köztársaság budapesti nagykövetségének ideiglenes ügyvivője, s a két nagykövetség munkatársai.

a vendégeket tóth lajos vezérőrnagy, a zrinyi akadémia parancsnoka üdvözölte, s a gyűlés megkezdése előtt baráti eszmecsere keretében tájékoztatta a katonai akadémia munkájáról, majd a vendégek néhány szaktantermet és az intézmény emlékmúzeumát tekintették meg. ezt követően gyűlésen találkoztak az akadémia tanáiraival és hallgatóival, s a budapesten tanuló vietnami katonafiatalok egy csoportjával.

az ünnepséget a vietnami és a magyar himnusz vezette be, majd tóth lajos vezérőrnagy, az akadémia parancsnoka mondott beszédet. szólt a vietnami néphadsereg megalakulásának történelmi körülményeiről, és negyedszázados harcáról, amelyet a

függetlenségért, a szabadságért folytatott és folytat. rámutatott: a vietnami háború tapasztalatai azt is mutatják, hogy a népi erők, a népi felszabadító hadseregek hadművészete képes ellensúlyozni az agresszor erőfölényét. *es*
/folyt.köv./ - 49 -
19.05/um

WF
2000. Dny

bb 56. / vietnami ünnepi gyűlésfolyt./um

ez a hadművészet sok újat és előremutatót tartalmaz, újabb elemekkel gazdagítja a szocialista hadtudományt. a vietnami nép egységén, önfeláldozó és hősi elszántságán megtört az agresszorok erőfeszítése. és nincs olyan erő, amely legyőzhetné azt a népet, amely igazságért, szabadságáért, függetlenségéért küzd.

- csodálattal és tisztelettel tekintünk a vietnaminnép hadsereg hős katonáira, minden vietnami hazafira, akik önfeláldozóan küzd hazája szabadságáért, függetlenségéért, és a társadalmi haladásért - mondotta a szónok és hozzáfűzte: a vietnami né, a vietnami demokratikus köztársaság és hadserege, a délvietnami ideiglenes forradalmi kormány és hadserege e harcban nem áll egyedül, támogatja őket elsősorban a szovjetunió és a többi szocialista ország, a világ valamennyi haladó szervezete és mozgalma, köztük a magyar nép.

az ünnepi gyűlésen beszédet mondott hoang luong, a vdk nagykövete, és le huu van, a dél-vietnami köztársaság budapesti nagykövetségének ideiglenes ügyvivője. mindketten köszönetet mondtak a magyar népnek és néphadseregének azért a támogatásért, és segítségért, amelyet az amerikai agresszorok elleni küzdelemben a vietnami népnek nyújt./mti/

..-

bb 60. ilku pál látogatása a kertészeti egyetemen

tr/um la

1969. december 22.

ilku pál művelődésügyi miniszter, az mszmp politikai bizottságának póttagja, dr. polinszky károly miniszterhelyettes társaságában hétfőn látogatást tett a kertészeti egyetemen. a vendégeket dr. kozma pál, a kertészeti egyetem rektora fogadta. ilku pál találkozott az egyetem állami és társadalmi szerveinek vezetőivel, az egyetem tanácsának tagjaival és a hallgatók képviselőivel. időszerű oktatáspolitikai kérdésekről adott tájékoztatást, s válaszolt a hozzá intézett kérdésekre./mti/

- 50 -

19. 10/um

NA 1920

8000 Dm

bb 61. időjárásjelentés

gg/um la

1969. december 22.

a meteorológiai intézet jelenti december 22-én, hétfőn este 20 órakor:

hideg marad az idő

várható időjárás kedd estig: változóan felhős, párás, egy-két helyen ködös, hideg idő, legfeljebb néhány helyen hőszállingozással. napközben kissé megélnékülő déli szél.

várható legmagasabb nappali hőmérséklet kedden: minusz 7 minusz 12 fok között./mti/

..-

bb 62. a kpm sajtószolgálatának hétfő esti jelentése

gg/um la

1969. december 22.

dr. csanádi györgy közlekedés-és postaügyi miniszter hétfőn mehallgatta a máv vezetőinek jelentését a vasutvonalakon folyó hóeltakarító munkálatok előrehaladásáról és a menetrendszerű közlekedés biztosításáról. intézkedett, hogy a vasut a lakosság igényeit az adott körülmények között menetrend szerint elégítse ki. hangsúlyozta, hogy a hóakadályokkal folytatott küzdelem időszakában fenntartott menetrendszerű vasuti közlekedés legfontosabb feladata a közlekedési biztonság megőrzése.

a december 23-án kezdődő karácsonyi forgalmat - ha a idő nem fordul rosszabbra - a duna vonalától keletre menetrendszerűen bonyolítják le a vonatok. a dunántúlon a fő vasutvonalakon is menetrendszerűen közlekednek mivel a dunántúli vasutvonalakon helyenként 4-5 méteres hófal szegélyezi a pályákat, biztonsági okokból a vonatok csak csökkentett sebességgel közlekedhetnek.

a nemzetközi vonalakon a személy-és áruforgalom továbbra is zavartalan. a rendkívüli időjárás különösen megnehezíti az áru fuvarozást, akkor, ha a szállítatók nem gondoskodnak a vasuti kocsik időben való kirakásáról. a karácsonyi ünnepek alatt különösen a szénrel rakott kocsik folyamatos kirakását kéri a máv a szállítatóktól, hogy a hóakadályok miatt elmaradt fuvarozásokhoz a kiürített kocsikat ismét fel lehessen használni.
/folyt.köv./

- 51 -

21.08/um

NA 2130

bb 62. / a kpmfolyt./um

arra is kéri a más a fuvaroztatókat, hogy az ünnepeken rakják be és pótolják azokat az elmaradt szállításokat, amelyek a lakosság élelmiszerekkel és közszükségleti cikkekkel való ellátásához, valamint az exportszállításokhoz szükségesek. Azt is kéri a vasut, hogy az iparvágányokon és a bérelt rakterületeken gondoskodjanak a szállítók a hó eltakarításáról és az áruk elfuvarozásáról.

hétfőn a dunántúli vasutvonalak gerincét alkotó vonalak közül a hóakadályok alól felszabadult a budapest-székesfehérvár, celledömök-szombathely, valamint a tamási-keszöhidegkut-gyöngyös, a sellye-harkányfürdő-beremend, a baja-hercegszántó, a pécs-pécsvárad, a bátaszék-szekszárd-tolnamosz, a dunaföldvár-paks, a kunszentmiklós-tass-solt-dunaföldvár közötti vonal. Ezekre meghirdetett vonatok menetrend szerint közlekednek. A hőtömegek által elzárt mellékvonalak felszabadítása programszerűen halad.

A német demokratikus köztársaságban tanuló és dolgozó, karácsonyi és újévi szabadságukat itthon töltő magyar fiatalok zavartalan visszautazását a más külön gyorsvonatokkal bonyolítja le. A különvonatok a karl marx stadtbá és körzetébe utazók részére 1970 január 2-án, 3-án és 4-én budapest keleti pályaudvarról, mindhárom napon 23 óra 15 perckor indulnak. A lipcsébe és körzetébe utazók 1970 január 2-én, 3-án és 4-én budapest nyugati pályaudvarról indulnak, mindhárom napon 19 óra 55 perckor. Drezdába és körzetébe 1970. január 2-án, 3-án és 4-én, budapest nyugati pályaudvarról, mindhárom napon 21 óra 15 perckor indulnak vissza.

A közutakon hétfőn a havazás megszűnt a szél általában elállt, s újabb utakat sikerült a hóakadályoktól felszabadítani. Teljesen járhatóvá vált a 3. számú főút, a 33., a 34., a 35., a 37., a 70., a 82., és a 88. számú főút. Felszabadult a 62-es számú főút kivéve a perkáta-dunaujváros szakaszt, a 68-as számú főút, kivéve a lábod-mesztegyő szakaszt, a 74. számú főút kivéve a nagykanizsa-bak és györfvár-vasvár közötti szakaszt, a 83. számú főút, kivéve a gyarmat-ménfőcsanak közötti szakaszt, a 84. számú főút kivéve a balatonederics-nagyecenk közötti szakaszt, a 86. számú főút, kivéve a vát-csorna közötti szakaszt és a 7-es számú főút egyes szakaszait.

/folyt.köv./
21.17/um

MF 2135

bb 62. / a kpm ...folyt./um

Az autóbussz közlekedés hétfőn ismét megindult pest megye területén az összes főközlekedési úton. A menetrendszerű közlekedéstől eltérően érd térségében a sóskut-pusztazámor-1 járat a hóakadályok miatt egyelőrv szünetel.

Megindult a forgalom miskolc-sátoraljaujhely között a 97. számú úton. Hétfő délután megindult az autóbussz forgalom miskolc irányába a 3-as számú főúton is. Szolnok megyében a főközlekedési utak zömén menetrendszerűen bonyolódik a forgalom. Hétfőn este a következő felszabadult útvonalakon indították menetrendszerű autóbusszjáratokat: budapest-baja, budapest-jánoshalma, budapest-pécs, budapest-szekszárd, budapest-mohács szekszárdig, kecskemét-baja, bonyhád-dombóvár, szekszárd-hőgyész, dombóvár, szekszárd-tamási, kaposvár-siófok. /mti/

- 53 -

- v é g e -

MF 2140

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1969. december 23.

bb 1. mind az öt világrészből érkeznek budapestre szilveszterezők

1 jf/gg/um 1e La

1969. december 22.

a mostoha időjárás sem riasztja vissza külföldieket attól, hogy magyarországon töltsék a szilveszter éjszakát; a magyar házigazdák mind az öt világrészből várnak vendégeket a mulatságokra.

a főváros valamennyi szállodáját már jóelőre lefoglalták a hazai és külföldi szilveszterezők., a főváros vendéglátóipara mintegy százder ember ellátására, szórakoztatására készült fel. a külföldiek nemzetközi bálkon szórakoznak majd. a duna -inter-continentalban 800 embert látnak vendégül; az egyesült államokból, ausztráliából, kanadából, az nszk-ból és ausztriából érkeznek a szálló első külföldi vendégei. a szilveszterezők legnagyobb része azonban a budapestiekből adódik. az új hotel ez alkalommal elsősorban a fővárosiaknak nyújt majd néhány kellemes órát. az astória szállodában 300 vendéget várnak, közöttük olaszokat, franciákat, és angolokat, a béke-ben és a budapest szállodában 800-800 szilveszterező bucsuztatja majd az évet, közöttük olaszok, franciák és szovjetunióból valamint az ndk-ból érkező turisták. a gellértben 2000 meghívottat várnak, a gundel ibusz báljára 700-an hivatalosak. a royalban 1000 hazai és külföldi vendég szórakozik majd, a hungáriában a malév és a hungarhotels együtt rendezi meg a mulatságot, amelyre különrepülőgépekkel svájc-ból, az nszk-ból és ausztriából 1 700-an érkeznek. nemzetközi szilveszteri mulatság lesz még az emke, a szófia étteremben, a dunapark és a belvárosi kávéházban, valamint a citadellában és a szabadság szállóban.

/folyt.köv./

- 1 -

M